

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 06854

BLUMEN UNTER SHNEY

Ber Green

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

בער גריין
בלומען
אונטער
שיכיי

ארויסגעגעבן דורך :
דאן-טאון „איקאר“
און
פארלאג „סיגנאל“ ביים „פראלעמפען“
ניו-יארק, 1939

דעם אָנדענק פֿון מיינע
פֿאַרשטאַרבענע ערטערן

Copyright, 1939
By BER GREEN
New York
Printed In U. S. A.

Linguist Publishing Co., 54 West 21st Street, New York

אין קאמף

לידער מיינע

לידער מיינע — קינדער מיינע —
וועלן גיין אין ווייטער וועלט.
בוים — אין גארטן, זיינע פרוכט — צו די שמעט.
לידער מיינע וועלן פארהיטן מיין זייכער אויף דער ערד.
אין לידער מיינע —
פרישע בליטן פון אייער לעבן
צענוויטעטע אין מיין בלוט —
צייטיקט זיך פרוכט פון מיין זין-און-זיין.
לידער מיינע וועלן מיך פארזעצן —
אין אייך,
אין אייער בלוט — געדאנק — ריטם.
לידער מיינע וועלן גיין צוריק צו וועלט —
אין איר פארפלאנצן מיינע בענקשאפטן,
אז נייע פרוכט זאלן אויפגיין.

דורך מיר

דורך מיר וויינען הונגעריקע קינדער,
און דירעם פארפייניקטע אין יאך פון לאסטוואגן.

דורך מיר רעווען מיינע טעג,
ווי אַקסן אין צאָפּל פון שכיטע,
טעמפע כאַרבּלען פון גסיסע.

דורך מיר בענקען פארהונגערטע באַכורים און מוידן
נאָך זייערע דירעם ניט-געבוירענע, ניט-פארפלאנצטע.
דורך מיר יאָמערן פארברעכער, מעשווגנאָים און זוינעם.
דורך מיר קלאַנט דאָס מענטשן-ברוכוואַרג.
דורך מיר שרייט אַ האַרדע צעבונטעוועטע קנעכט.

דורך מיר צאַרענען די עלנטע,
וואָס אין היימלאַזע נעכט טוליען זיי לייב צו שמומען שטיין.
דורך מיר שרייט דער פיין פון אַ פאַלק,
וואָס ווערט געיאָגט און פארפלאַנט.

צום שווארצן שניט

מיין לעבן ב'וועל פארגיסן
אויף שווארץ-גרויער ערד
צו דערהאלטן דעם פלאקער
פון הייליקן קאמף —
פאר ליכטיקער וועלט.

שניטער, שניטער :
מיין לעבן וונג אבער רייף
וועט זיך שניידן מיט זאפטיקער פרייד —
פאר א ליכטיקער וועלט.

פאראן א ליד

פאראן לידער, וואָס גרילצן מיט הייזערדיקע טרוממייטן
און לידער, וואָס פינקלען ווי שימל אויף קווייטן ;
פאראן לידער, וואָס מעסטן מיט ווערסטן זייער לענג
און בלייבן קאלט און הויל און שטום און ענג.
פאראן לידער, וואָס וויקלען זיך אין טאלייסיס,
און שמעקן מיט טויט ווי לעבעדיקע מייסיס.
אויך אויף אונזער גאָס פארבייט מען נאָך
האַרזאָגטן אויף מאַנזשעטן
און לעבעדיקע מענטשן —
אויף מאַריאַנעטן.

אויך אויף אונזער גאָס פּוצט מען נאָך לידער אין פאַפירענע
בלומען

און מען טונקט זיי ווי אויסגעברענטע פארפומען.

איך וויל זינגען א ליד
פון א וועלט, וואָס שוימט און ברויזט
מיט פייער און מיט פראַסט, מיט פאָן און מיט פּויסט.
איך וויל זינגען א ליד
פון שטורעם איבער טיף, איבער לענג, איבער ברייט,
א ליד — א שאַרפע, ליכטיקע האַק
איבער האַנט, וואָס שפּרייט גויט,
א ליד צענגליט מיט פייער פון אונזער גרויסן טאָג,
א ליד מיט ערשטמאַאיכן צווייט און אַקטאַבערשער וואָג.

דער הונגער-טויט

ער גייט ארום, דער הונגער-טויט, איבער מיין זאטן לאנד
מיט א בליאסקעדיקן מעסער אין זיין ביינערדיקער האנט.
ער קוילעט ביי מיינע שניינים די קינדער אין די זייגן
און ווארפט אלטע לייט געבראכענע, ווי עוויקשאן-מעבל.
פון די שמוגן.
ער גייט ארום איבער מיין פראצעניגעסל פון שטוב או שמוג
און גראנט, ווי א בייזער קאטרען, א פרישן גרום — א פרישן
גרום.
אויף שוועלן און טירן צייגנט ער זיין גאמען מיט פארטן
שווארץ ווי ס'פאנעם פון מיינע שניינים, פארזוואלעט אום
שטארטן.

אבער אפ שארף פון מארד-מעסער איז דא א בליץ, וואס צינדט —
א בייזקייט, וואס ריטשעט ווי פארזוואנדעטע הינט.
דאס בלוט, וואס שרייט אין מיין געסל אויפן שטיין,
ווערט ווי א ווילדמייער אום טרעפן פלייש און בייגן.
קוקן מיינע שניינים אויף די שויםע קינדער, אויף די שויםע
טאטעס —
ברענט א שטורעם-זיינט או ברעפן טירן, ברעפן גראטעס.
וואס איז העכער פון געוויין, און פון טרויער וואס איז גרעסער?
ס'איז מיינע שניינים/ס גארן שארפער ווי א מעסער.

ער גייט ארום, דער הונגער-טויט, דער באלעבאם פון לאנד,
מיט טויזנט מארדן א טאג אין זיין ביינערדיקער האנט.
אויף שוועלן און טירן צייגנט ער טרוינעס און שארבנס,
איז טינאטער ס'פאנעם פון מיינע שניינים, מיט דאלעס אין די
קארטן.
נאר ווי ביי א באיע פארן פארצוקן זיינען זיינע טויט געהיט
אצינד,
און פארשאפט איז זיין געהער צו געוואי פון שטורעמווינט.
וואו איז דער בלינדער פאכער אין די געסלעך פון נויט?
וואו איז דער שטומער געיאמער פון טויט?
מיט לייב-אוי-לעמן געבן טויט גייען געסלעך פארגעסענע,
מיט צארן שארטן, שארפער ווי א מעסער.

זעקסטער מערץ 1930

אין העלן בליאסק גליעדן אויף די עמפאיר-טורעם.
גאסן וואכד-אויף, גאסן טרינקען זון.
יוניאן-סקווער — פארטאיעט אין דער זון.
אַי, עס יאָגן אוראָגאָנען — הייסע שטורעם!

טראַמפּ. טראַט. טראַמפּ. טראַט.
קאַלאָנען. באַטאַליאָנען.
מאַכנעם — פון ראָד און נאַט.
רוישן

רויסע
פאַנען.

קאַזאַקן אויף פּערד. פּאַליציי.
מאַשין-ביקסן אויף דעכער.
ווייסע גוואַרדיע. רויטע אַרמיי.
העי, די פאַנען העכער, העכער!

האַט זיך סקווער צערעוועט מיט טויזנטער געשרייען,
האַבן מיר צעפאַכעט ווי סאַבליעס פייערדיקע
אונזערע הונגער-אַנגעשאַרפטע פויסטן.
האַבן הייזער גענאַפט אויף די שטאַלענע רייען,
און צעשראַקן געשטומט האָבן פּאַלאַץ און קלויסטער.

טראַמפּ. טראַט!
טופּען-אַפּ אין סוינע'ס קאַפּ די טריט
פון אַנקומענדיקע באַלשעוויקעס.
עבאַ'ט אַפּ אין סוינע'ס קאַפּ אונזער ליד —
פון הונגערדיקע לייבער און הונגערדיקע פּיקעס.

איז שוואַרץ דער סקווער און העל-צעשטראַלט:
זיינען הונדערט-טויזנט זונען אויפגעגאַנגען אין הונדערט-טויזנט
קעפּ.
האַט הונגער גרויע טפויסעדיקע מאַכנעס היינט צעפּראַלט
צו שרייען איבער פענימער און פענצטער מיט שטיינערדיקע
קלעפּ.

שרייען מיר. הונדערט טויזנט שרייען,
און דריקן אייערע לעבנס אין פויסטן פארשלאָסענע :
„מיר וועלן זיך באַפרייען! באַפרייען!
מיר שווערן
ביי אונזערע העלדן צעשאַסענע!“

שרייען מיר. הונדערט טויזנט שרייען,
מיט אויסגעשמרעקטע הענט צו רויט־צעבליטע מאַיען,
און פון פענימער האַרטע ווייעט אַ שטאַלענע קראַפט :
ה ו נ ג ע ר ,
און אין אויגן : הונגעריקע קינדער — הונגער — הונגער.

וואַקסן כוואַליעס — וועלן אַזש ביז רויטקרעמל דערשלאַגן,
וואַקסן הונגעריקע מאַכנעס מיט צעשמורעמטע בלוטן.
שאַלן סיגנאַלן, קאַזאַקן יאָגן —
פאַרצאַמען די יאַמען פון צעשמורעמטע בלוטן.

ווערן אויגן — מעסערס. פייער. הונגער.
הונגער שאַרף ווי שווערד.
העי, צעהוליעט זיך, אונזערע וויסטע טעג, ווי פייערדיקע יונגען,
אַז פליען זאָלן באלד קאַזאַקן פון די פערד.

און רייען גייען. פאַנען פלאַקערן און ווייען.
הונדערט טויזנט פלאַמעדיקע פאַנען.
זיינען מיר איין פאַן. מיליאָנען פאַנען.

האַט זיך סקווער צערעוועט : ברויט אָדער טויט!
האַט סוינע'ס לעבן און געווער געציטערט אין צעטומלמע הענט :
אין אויגן — פייער פון הונגעריקע מעסערס העל־צעברענט,
צעבליצט, ווי העק, איז הונגעריקער צאַרן : שאַרף און רויט.

צעשראַקענע לויפן קאַזאַקן פון דגערדיקן קאַל,
ציטערט די זון אין פאַליציאישן שטאַל.
העי, יאַטן, העכער די פלאַקאַטן איבער סוינע'ס זשאַווער,
הויב דיין האַנט, דיין ליכטיקע האַנט, מיין בראַווער באַווער.

און פלוצים : ס'פייפן סירענעס, ס'וואַיעט פאַליציי,
ס'האַט זיך טויט צערעוועט, שטאַל — צעקלונגען,
איז גאַנצער סקווער — איין געשריי,
און ס'טריכט דאָס בלוט פון רויטע יונגען.

אין ווידערקאל : ליד פון טריט. רויט-ארמייאישע טריט.
ליד פון שניט. אונזער רויטער שניט.
אין באיעשן געוואָי — געשריי פון טויט,
נאָר שטארקער נאָך פון טויט — איז רויט.

שטייען מויערן צעמעסערטע פון שאַרפע רייד,
ליגן נאָכן מיט בלוט פאַרזויט,
אין פלאַקאַטן געוויקלט ;
אויף צעפליקטע פאַנען ברענען די טריט —
ווי אויף יונגן צוויט פון פּרילינגדיקע בונטן,
ווי אויף יונגן, יונגן צוויט.

איז אויסגעקריצט דער רויטער מאָג
מיט צייכנס פון פאַדקאוועס
אויף וויסער-שוואַרצער פאַנעם-הויט,
ווי אַ שוואַנע געשריבן שוואַרץ אויף רויט :
ביזן טויט פאַר אייער פאַן — אונזער פאַן,
עלאַ מעי, סמיוו קאַטאוועס.

גייען געזונטע אויסגעדראַרטע יונגען —
האַרט און ביז,
שטאַרט דער הונגער פון מאַנטליפּאַלמן —
שטום און הייס.

העי, סוינע, ס'איז רויטער מאָג —
אַ גלאַק
פון רויטע, ברומענדיקע טעג...
העי, סוינע, עם צעוואַקסן זיך די מאַרטן ווי די מירטן,
און רויט-באַצירטע
וועלן מיר נאָך קומען, קומען, קומען...

האַלצהעקער

זיי הויבן די העק, שאַרפּע און בלאַנקע,
מיט קראַפּט און ריטם און שוואַנג,
זיי הויבן די העק אויף דוירעסדיקע וועלדער,
זיי זיינען שטאַרק און דרייסט און יונג.

ווייטווייט איבער גרינער רוב פון וואַלד
קלינגט ס'מעטאַלענע ליד פון די שאַרפּע העק,
קלינגט אימפּעט פון אייגענע שטאַלענע לייבער,
עכאַט-אַפּ דער ריזן-קרעכץ מיט לעצטער שרעק.

זיי האָבן פּייער אין זייערע הענט,
אַ פּייער, וואָס בלענדט און העלט ;
מיט זייער פּייער צעפּינקלען זיי דעם וואַלד,
און צינדן-אָן העל און רויט די גאַנצע וועלט...

ארבעטראַז

דער וועקזויגער שמויט.
זשאווערט.
מיט יעדן טאָג ווערט גארטל מער פאַרצויגן
אַרום בויך.
ענגער, ענגער.
די בייגער וויאָנען.
סטאַרטשען אַרויס פון מאַלבושים
ווי אין טאַכריכום.
די שייך צעלעכערט.
די גאַסן לעכערן דעם קאַפּ.
דרייען זיך.
דרייען זיך.
דרייען זיך אַרום שמואָלן שאַטן.
דער טומל אויף די גאַסן — מעשונגאַס.
פאַרטומלט, צעטומלט.
די שמומע מויערן פאַלן אראָפּ
מיט קאַלטן שפּיץ,
מיט האַרטן אייז.
גאַסן-גאַסען פאַרן אין די געדערים.
גאַסן טאַנצן אַרום קאַפּ.
טאַנצן שוואַרץ, גרוי, רויט.
מיט שפּיץ אין די אויגן.
אַבער אָט: הונגעריקע שטיבער צעשרייען זיך.
הונגעריקע מאַננעס. פאַנען. מאַרשירן.
די פיס ווערן גרינגער.
מיר גייען אָפּגעמען אונזער כרויט.
מיר גייען אַוועק אין הונגערי-מאַרש...

אַקטאַבער 26, 1930

הונגעריק

כ'גוי אַרום אַ הונגעריקער
אין אַ זאַמן לאַנד.
מיון הונגער שרייט אויף דער וועלט
ווי אַ ספּאַרע וועלף.
כ'עס־אויף מיינע לעצטע זאַמן
ווי ווייסער בער — זיין פעטס אין ווינטער.
מיון פּאַנעם ווערט בלייך און געלייטערט :
הונגער האָט שוין אויסגעלעקט
זיין לעצטן טראָפּן בלוט.
אַרום מיר : הונגעריקע פענימער. האַלבע לעוואַנעם.
אין מיינע בליקן : ברויטן. ברויטן.
הונגעריקע עפענען די שפייבלער.
כ'פּליסטער אַ רוף פון אַ הונגעריקן,
היים ווי אַ פּריש־אַפּגעבאַקן קאַרן־ברויט :
הונגעריקע ברידער, ס'איז דאָך אייערס —
דאָס ברויט פון ערד.

הונגעריקע עפענען די שפייבלער.
כ'גוי אַרום אַ געזעטיקטער
אין אַ הונגעריקן לאַנד.

דעצעמבער 1930

לענין

ניט קיין שווארצע ליכט איצט ברענען
אויף זיין יאָרצייט, —
גאַנצע לענדער ברענען
מיט פייער-בלאָם פון באַווער לענין.
ל ע נ י ז —
ס'זיינען גלעקער איצט סירענען,
וואָס שרייען-אויס איבער אלע לענדער —
לענין!
לענין!

ס'ברענען עטוואַפיע, כינע און מאַדריד,
ס'ברענען גאַסן פון האַוואַנע און בערלין
אונטער לענין'ס טריט, —
ניטאָ קיין ליכט הערלעכער און שענער
צום יאָרצייט פון באַווער לענין.

פון דזשאַרדזשיאַ ביז גאַנטשאַנג
פלאַטערט גענער-האַנט צו קוליהאַנט ;
ס'האַט זיין קאַפּ הולי היינט געשטעלט
אויף שאַרף פון ראַנד ;
ס'איז פון קוליהלום די יאַנגטזע רויט
און אויף וואַסערן פון גאַנג
שווימט אַרום דער טויט.
זינגען יאַנגטזע-כוואַליעס אין פאַליעס פון גאַנג
מיט אַ רויט געזאַנג
און שטראַמען שוועסטערדיק צוזאַמען
צו לענין-לאַנד.

ס'זענען אויפגעגאַן וואַנדער העלע
אויף קירגין, קאַלמיק, באַשקירן —
זיינען טריט פון נאַצמינען הייסע און שנעלע
צו לענינגשע שוועלן,
צו פייער פון פירער.

ברענט לענווי-ליכט אין בלוט פון מיליאָנען,
און דיין נאָמען העלט אויף פאָנעם פון וועלט,
די ראַד אין שטאַט און פעלד
אין שטאַט און פעלד
און צינדט
אויף ווייטסטע דערפֿלעך פייער-פּלאַנען.

ל ע נ י ן —
ס'האַט הייסער אַמעם פון אַקטאַבער
שוואַרצע ליכט פאַרלאַשן, —
דוירעם נאָך דוירעם וועלן ברענען
מיט פייער-פּלאַם פון כאַווער לענין!

מאָרים ווינטשעווסקי

געשריבן צו זיין 75 יאָריקן יוביליי

זיידע טייערער, יונג און פראַסט
וויל איך צו דיר ריידן :
ס'איז פאַר אונז אַ הייסער רוף
דאָס וואָרט פון יונגן זיידן.

זיידע טייערער, יונג און פריי
קלינגען דייע יאָר,
מיט קאַמף און וואָר
אין שטאַלצן דאָר,
וואָס שפּאַנט מיט ליכטיקע טריט
צום לאַנד
פון דייע טרוימען און דיין ליד.

זיידע טייערער, אונזער פיאַנער,
מיר הויבן הויך דיין וואָרט,
דיין רויט געווער.
ס'האַט אויפגעשיינט אויף ווייסן קאַפּ
דאָס גרויסע ליכט — סאַוועטן,
און ס'קלינגט דיין ליד אין ליד
פון פראַלעט־פּאַעטן.

זיידע טייערער, שווער און דאָרנדיק
איז געווען דיין גאַנג —
איצט גייט־אויף מיט פרייד און זיג
דיין יונג געזאַנג ;

אויף דייע וועגן גייען מאַכנעם,
גייען אין דער שלאַכט ;
כאַוויירים פון פאַבריקן און פון שאַנטעס
צינדן מיט די פאַקלען
לעצטע, לעצטע נאַכט.

זיידע טייערער, ס'א גרויסער יאנטעוו
אין טיפן שניי מיט ביקם צו וואכן אויף די טראַנטן,
ס'א יאנטעוו — צו דערשפאנען
פון האסקאלע ביז סאוועטן
און מיט אייניקלעך צו לויפן
אין די סאָציעוועטן.

זיידע טייערער, ס'וועט די פאן פון דיינע טעג
ווי די זון באַלויבטן אונזער וועג,
ס'וועלן יאָרן דיינע העלפן
בויען באַריקאדעס,
ס'וועלן יאָרן דיינע לויפן
אין די שלאַגברוגאדעס!

כאווער טאָנדרוואַים

(„כ״בין שטאַלץ אויף דעם, וואָס מיין ראַסע איז
איצט באַרייכערט געוואָרן מיט נאָך הונדערט
פופציק מיליאָן רויטע“ — פונעם אינדיאַנישן
„טשיף“ טאָנדרוואַיסעט רעדע אויף דער קאָמוניסטי-
טישער סטעיט־קאָנווענשאָן אין סקענעקטעדי, 1930)

כ׳דריק פיבערדיק דיין האַנט, מיין רויטער כאַווער,
און כ׳באַגריס דיר, דו שאַרפער טאַמאַהאַק פון רויטן שייוועט,
און כ׳באַגריס די רויטע זון, וואָס האָט געבליעט אין דיינע רייד,
דיינע רייד, — ווי שאַרפּע העק, וואָס ווייסן ניט פון זשאַווער.

ס׳האַט פון דיינע רייד געקאָפּט דיין אַנגעגליטער האַם,
ווי ס׳קאָפּען די ליכטיקייטן פון דיין שאַרפער האַק,
וואָס טראַגסט דערוויל אין דיין בלוט באַהאַלטן;
ס׳האַט אַטידער האַם געטריבן דיינע זיידעס און מילכאַמע־שטעגן,
זיי געטריבן סוינע׳ס קעפּ און שפּאַלטן.

ס׳וועט אַטידער ליכטיקער האַם פירן אונז צו העלע וואַנדער:
דורך וואַיענדיקע טעג און נעכט צו הייסע שלאַכטן,
אונטער איין רויטער פאַן קעגן אלע שאַרבן־שינדער, —
באַגריס איך איצט די רויטע קריג־שיין פון דיינע פּאַנעם־פאַרבן
און דיין טאַמאַהאַק, וואָס איילט מיט פרייד דעם סוינע׳ס
שאַרנט.

מאזאיקע פאנען

מיר זיינען ארויס אויף די גאסן —
פון שאפן זעוואג און פאבריק,
מיר שניידן דורך די גאסן
מיט זון, מיט געזאנג און מיט זיג.

פאראויס, פאראויס אין פלאצטער אין פריידיקן די פאנען.
פאראויס — עס שטראלט דער מארגן אויף אונזער פאנים.
טראטניאך-טראט, טראטניאך-טראט —
אונזערע איז היינט די שטאט.

אונזערער — דער הימל,
אונזערע — די ערד,
אונזער ווילן — א פלאצטיקע שווערד.

העי, מארש פאראויס, מיינט ברידער —
שטיקער פריילינג אויף די סקווערן,
זיג אין די טריט, לידער אין די גלידער,
עס פירט די פארטיי, עס פירט דער קאמיניסטערן.

פון קעלערס, פון בורוועס, פון קאנורעס
שטראכט און שאלט, שטראכט און שאלט
נוואליט נאך נוואליע, נוואליט נאך נוואליט —
און לעבן זאל פארטיי, און לעבן זאל סטאלין.

פון יאר צו יאר עס ווערן רייטער די פאנען
פון אונזער בלוט.
העכער די פאנען, פאראויס נאטאליאנען —
פון מאי אום אקטאבער איז אונזער מארשנרט.

העי, ברידער פון די קעלערס,
שוועסטער פון די בורוועס —
וואס קאן זיין נאך רייפער, העלער,
ווי זיג פון נאקעט און פון בארוועס?

טראגן מיר שטאלין די פאנען איבער קעפ
און שטיקער זון אויף לאצן,

און ס'הערט מיט פריידיקן ציטער
דער איסטרייווער,
און מיט גליווער
הערט דער האַדסאַן
אונזער געזאַנג פון סאַוועטישן דניעפּ
און פון באַווער סערפּי-האַמער אין אַקטאַבערשע פּאַלאַצן.

פאַראַויס, מיינט שוועסטער! שפּיל, אַרקעסטער, שפּיל!
צעפּרילינגט מיר האַבן היינט די סקווערן.
"איינ אַרמיי, איין פּאַן, איין באַלדיקער ציל" —
האַט ענגעלס געזאַנגט, האַט ענגעלס געלערנט.

פּאַנען — פּלאַטער, פּאַנען — פיבער, פּאַנען — פּייער. פּאַנען...
מיר זיינען דאָ און דאָרט און אומעטום. מיליאַנען אויף מיליאַנען.
פּאַנען? ניט קיין פּאַנען — שטראַלן געשיכטע
פון העלדן העלע, פון העלדן ליכטיקע.

פאַראַויס — די פאַרטיי. באַטאַליאַנען נאָך באַטאַליאַנען.
מיר שפּאַנען.
הילבן טראַמבאַנען, שאלן טרומיטן, פויקן באַראַבאַנען:
"שטייט אויף איר אַלע ווער ווי שקלאַפּן" — —
שטייען מויערן, שטייפע און שטאַלגע, שטומען און גאַפּן...

טראַט-נאָך-טראַט, טראַט-נאָך-טראַט —
עס שפּאַנט פּאַבריק, עס שפּאַנט זאַוואַד.
עס שפּאַנט די שווערע מאַזאַליקע מי —
מאַאיקע מי — אין רויט און אין גרין, אין קווייט און אין בלי.
טראַט-נאָך-טראַט — פּאַבריק נאָך זאַוואַד.
שפּיל, אַרקעסטער, שפּיל:
פון רעדער-גערודער, פון מאַשינען-געבריל.

און אַט — אַ מאַכנע. קריג-וועטעראַנען:
פון שלאַכטפּעלד רויכיקן — סקעלעטן
שפּאַנען, שפּאַנען, שפּאַנען.

עם טופען מאיאיקע טריט אויף גאסיקן צעמענט.
עם גייען מוטערס פארמאטערטע מיט שוואכע קינדער
אויף הענט.
עם גייען היימלאזע אינגלעך און מיידלעך — אפבלאנג פון
אמטריקע'ס שמעגן און וועגן.

עם גייען די צעוואלנערטע אויף שטויבערנע געלעגערס.
עם גייען הונגעריקע יונגען מיט אראפגעלאזטע הענט.
עם טופען מאיאיקע טריט אויף גאסיקן צעמענט.
קאלאנען נאך קאלאנען —
"אירעדי" אויף די פאנען.
דאָ גייען סקאטסבאָרע און סאקראמענטאָ ;
מוני און מעקנאמארא.

קלינגען קייטן און עם שטארן
לארן פארגרעטעטע דורך וואונדיקע קארבן.
און פון טלעס אויף בוימער עם דראָען
נעגערשע קערפערס מיט לעכער אין שאַרונט.

רוישן פאָנען. רוישן שטראָמען :
סאלוט, סאָוועט! סאלוט, אונזער העלע וואָר!
סאלוט! דיין פרוכט צעפריילינגט אונזער יעדע טיט —
מיט לייב-און-לעבן פאר דיין לעבן
מיר זיינען גרייט,
מיר זיינען גרייט.

רוישן פאָנען, רוישן שטראָמען.
עם שפראַצט דער אָקטאָבער פון מאיאיקע זאָמען.
מיר האָבן גאָסן און סקווערן היינט צענוואַליעט —
און לעבן זאָל פארטיי, און לעבן זאָל סטאַלין!

דער לענין-מאָנומענט

ניט קיין פעדעסטאל פון שטיין —
ס'איז אונזער אייגענער געביין,
אונזער לעבן, אונזער גוואורע —
גרייט צו יעדן שטורעם.

דאָס זיינען מיר דער מאָנומענט,
מיר — די לענין-קינדער,
אויפן וועג צו לענין-וואונדער
די ערשטע אין די רייען —
דורך סוינע'ס גראַטעס, דורך טויטע ווענט,
דורך שיקערע העק און בלוטיקע פאַרוייען.

ס'גייט-אויף אין אונזער בלוט זיין נאָמען
און פירט אונז אויף אלע פראַנטן ;
מיט אונז אין בוואונג און אין מילטאָמע —
דורך גרויסן אינדערוואַכן אום גרויסן יאָנטעוו.

סאַנדינאָ — אין זיינע ערלעכע יאָר

פון אלע פויגל דער פרייסטער איז דער אַדלער,
פון אלע ניקאראנוער דער פרייסטער איז סאַנדינאָ.
יאָגן זיך, ווי קראָען-מאַכנעם, קוילן טויטלעכע
נאָך זיין אַדלער-קאָפּ דעם בוינעם, —
פלינקער נאָך פון קוילן איז סאַנדינאָ.

אויף קודלאַטע בלויע בערג רייטן ווילדע וויבערס:
רייט סאַנדינאָ מיט זיינע בראַווע יונגען.
משופרינעם צעלאָזטע ווי די בויבער-קעפּ,
נאָרן אין די אויגן ווי שווערדין-בליאַסק.
הודיען שטאַרקער סוינעס שטאַלענע פויגלען,
ברענט די ערד אונטער די פיס פון פערד
מיט האַס אין קריגערישע גרוועס.

מיט די ווינטן איבער בערג און טייכן
יאָגט דער שוואַרצער וויסטער טויט —
קאָן סאַנדינאָ'ן ניט דעריאָגן:
ליב זיינען סאַנדינאָ'ן די בערג פון ניקאראגוא,
שליפט ער מיט זיין ליבשאפט די שווערר פון האַס:
ליבטיקער פון אלע טעכטער איז אים די זון פון ניקאראגוא,
קאָן זי סוינע פון סאַנדינאָ'ן ניט פאַנגען, ניט פאַריאָגן.

פאַר די פעלזן-שפיגן און וועלדער-קעפּ קלינגען ליב סאַנדינאָ'ס
לידער —

ווייסע פאַסטער-לידער דורך שטילער פלייט,
רויטע שלאַכטן-לידער דורך הייסער ביקס, —
הערט סאַנדינאָ: שטילע אַקאָרדן פון זיין לעצטן נאָר זיגערישן
ליד,
זעט סאַנדינאָ: ניקאראגוא'ס זון, ווי אַ געליבטע, נידערט
שיין און ריטמיש אויף די בערג;
זעט סאַנדינאָ: ביי די קעפּ פון בערג ליגט זיין פאַרלאָשן
אויפגעלויכטן לייב — — —

גאסטאניע

מיט א רויםן פלאץ אינדט גאסטאניע די שווארצע סאזט,
מיט א פייערדיקער שריפט לוינט גאסטאניע אין אונזער בוך
„אמעריקע“.

ס'פלאצטערן, ווי הייליקע פאנגען, די בלעטער
„העימארקעט טראגעדיע“,
ס'הענגען נאך איבער קאפ פון גאסטאן די געשפענסטער
„סאקאדוואנעטי“,

ס'אטעמט הייס אונזער לאנד מיט בלוט און מיט שלאכט, —
און אין דער סאזט, דער סטאטעטשנער, האט זיך רוים צעברענט:
גאסטאניע!

האבן זיך ריכטער אין שווארצע מאנטלען פארהילט,
האבן זיי זיך באוואפנט מיט טויט אין אלע שווארצע פאלדן.
פרוימען שווארצע מאנטלען: אינקוויזיציע. שייטערהויפטן.
סופאן לעבנס ברענען.

זינט די שווארצע סאזט אויפן ריכטער-שטול,
און א דונערדיקע שטים, אזש פון גאסטאן ביז גאסטאניע,
ווארפט די שטול:

„סאקא און וואנעטי לעבן.“

סאקא און וואנעטי שמורעמען די סאזט.

היט זיך, ריכטער, פאר אונזער פייערדיקן מישפעט!“

אויגוסט 1929

ערשטער מאי

אונזער ערשטער מאי מיט הונגער און מיט צווייט
ס'ציטערט אונזער סוינע פאר דינע יונגע טריט.

ערשטער מאי ליבטיקט איבער אונז ווי א רויטער שטערן —
אונזערע שלאכט-לידער בליען אויף אלע סקווערן.

ס'בליען אין אונז אליין די ערשטע מאיען —
מיר זיינען געקומען א גאנצע וועלט באפרייען.

ערשטער מאי — ס'פלאצטערט אונזער בלוט אין דיין רויטער פאן,
ס'בליט אויף גאסן אונזער בלוט ווי רויפער מאן.

א, רויטע, מיר זיינען דאך אליין דער ערשטער מאי —
מיר מארשירן פאראויס קעגן רעגנס פון טויט און פון בליי.

מאי 1931

העלדן

ווער האָט גאַסן אויפגעברויזט,
שטאַט אין דאָרף מיט שמורעם געבורעט?
ווער האָט פרויהייט איבער קעפּ, ווי פאַנען, געוויקלט,
היים בלוט אויף שטיינער צעגאַסן פאַר הונגעריקע הינט?

פון געסל און דערפּל, פון מאַלדאוואַנקע און פּאַדאַל
דונערן זייערע זיכערע פּריט —
אלע ברעגעס פאַרגאַסן,
אלע טאַלן און בערג מיט שרעקן פאַרפּלייצט.

יאָגן וויכערדיקע מאַכנעם אימפעטיקע,
פענימער האַרטע ווי בראַנז און פון צאַרן צעגליטע.
היינט וועלן זיך צעקלינגען הונגעריקע שווערדן.
היינט וועלן שווערדן הונגעריקע אַ סודע פּראַווען.
היינט וועלן יונגען באַרוועסע, אין צעוואַנדעטע זעקן געהילטע,
אויסרעווען דויערדיקן צאַרן דורך הייסן בליי,
מיט האַם באַלאַדענע, פון האַם דערהויבענע,
וועלן יונגען זינגען ס'ליד פון רעוואַלט.

אין די געסלעך, אין די דערפּלעך —
האַבן לעבנס יונגע זיך געצאָפּלט אין פעטליע,
האַבן לעבנס יונגע זיך געלייטערט אין פייער פון ראַנגל.

פּלאַמען קנאַלן. לעבנס פּאַלן.
העי, באַוויירום, מיט לעבנס צעפּלאַקערט די שלאַכט!
לעבנס פּאַלן — מיט ליכטיקע געזאַנגען פון האַם און זיג.
העי, רויט געוויקלט די פּאַן, באַוויירום, נאַמענלאָזע העלדן!

1928

סמרייק פון קוילנגרעבער

עס יאָגן זיך אַרײַן שפּיציקע געשרײַען
אין פּוסטע אונטערערדישע קאַרדאַרן
און האַקן שטומע ווענט מיט צעברענטן צאַרן.
מיט וואַכטעס אַרום די שאַכטעס

זײַנען פּול די שמויבִּיקע שטייניקע שמעגן —
צעברענען זיך הײַפּע, גליאַיקע געשלעגן.
אין שױבע גריבער בלאַנדזשען טױטע קלאַנגען
פּון שאַרפע העק און שווערע סאַזשיקע הענט,
צעהודעט אױף שוואַרצע טוטלע ווענט.

איצט יאָגן אַרום די קלאַנגען פּון העק אױף וועגן,
איצט צעווינגן זיך העק געגן ווענט פּון פּאַליציי,
איצט צעברומט זיך קויליקע ערד מיט געשרײַ.

סטאַרטשען קוילן, ווי אַפּגעהאַקטע קעפּ, בלוטיקע און רױטע,
יאָגן געשרײַען, יאָגן ווינטן אין בלינדער הױל,
יאָגן מײַנער שוואַרץ און האַרט ווי קויל.

יאָגן מײַנער, לעמפלעך אױף די קעפּ —
שוואַרץ דער צאַרן, ליכטיק דער וועג,

לעמפלעך וואַרפּן ליכט, לעמפלעך וואַרפּן שרעק.
מיט רױטע פינגער האַט הונגער

געצײכנט: „קאַמף!“ אױף קויליקע פּלאַכטעס —
בלוט אױף שמויב, אױף קויל, אַרום שאַכטעס.

„קאַמף!“ האַבן קויליקע קערפּערס געצײכנט אױף וועגן.

אין שײן פון טרויער

אויב ווערסטער, שפראך, טאָ גיב מיר מעכטיקע ווערטער,
וואָס זאָלן די גלויבגילטיקע אויפרייסן פון די ערטער.
גיב מיר ווערטער, וואָס זאָלן וויינען,
ווי דאָס פאַרנאַמענע בלוט אויף בערלינער שטיינער.
גיב מיר ווערטער פול מיט וויי,
ווי דער קרעכץ פון טאַטעס און זיפץ פון מאמעס,
ווי דעם יאָסעמ'ס פיין און אלמאַנע'ס געשריי.

טרויסלאַויף זיך, ערד, אויף דיין פונדאַמענט
און זע: ברודער מיינע, שוועסטער מיינע — געשענדט.
פון עק וועלט צו עק וועלט צערעווע זיך, מיין וואָרט,
און ווייז דער וועלט איר שאַנד: די מאַכט פון מאָרד.
בלויט־שיקער איז דעם סוינע'ס שווערד.
עס וויינען שילער, געטע, היינע אויף דער דייטשישער ערד.
אין דער ווער רופ: „לאַנד, דו שניטע־לאַנד,
שטיי־אויף, ווישלאָפ דיין שאַנד!“

וואָרט מיינס!
געבונדן דיין האַס צו די צינדער,
ווי אַ שוואַרצן וואָלקן צעטרעפן מיין קלאָלע צו די שונדער.
צום ווייטיק פון מיין פאַלק ב'לויגצו מיין אויער,
האַרץ מיינס — פון ברעג צו ברעג אין טרויער...

נאָר ב'ווייס: פאַראַן אַ טרויסט —
פון פלאַם אין בורגן וועט אויפשטיין דער גרויסער גייסט.
ס'איז דאָס וואָרט פון נאָווי ניט אָפגעמועקט,
פאַרגיין וועלן די טעג פון וויי און שרעק.
עס וועט קומען טאָג פון רעכענונג,
עס וועט זיך טאָן אַ הויב אַ האַנט
און זאָלן: פאַר אַלע פאַרפייניקטע און פאַרשוועכטע,
פאַר אַלע טרערן, פאַר יעדן שפּאַט און שאַנד.
עס וועט אויפשטיין דער צאַר־גייסט פון שטויב
און זאָלן. איר גלויב אין פאַלק. איר גלויב.

פאַלק, דו בוזט אומשטערבלעך!
ווען דיין סוינע וועט ליגן טויט און וויסט,
איז אַ הויפן מיסט,
איז אַ באַרג צעשטויבטע שערבלעך,
וועט דיין לעבן בליען גרין און וואַנדערלעך.

עם רייפט א ליד אין שווייגן

איך נעם ווידער מיין פען אין האנט
און טונק זי איין אין גאל און בראנד,
אז שמעכן זאל זי טיף און שארף
און צינדן זאל זי וואו מען דארף.

ווי עס רייפט די פרוכט
אין זאפט
פון גרינע, בליענדיקע צווייגן,
אזוי רייפט א ליד
אין האפט
פון טיפן בליענדיקן שווייגן.

איצט צי איך ארויס דעם קנויט
פון מיין בליענדיקן לאמפ
און טונק-אין די פען

אין גאפט
פון פלאמענדיקן האם,
און כ'שפאך-אין מיין נייע קראפט
פארן היינט און מארגן פון מיין קלאם.

עס ווערט א וואָרט

עס וועלן קומען טעג —
און עס וועט זיין מיין וואָרט
געלייטערט און געקלאָרט,
א קראַפט, וואָס שאַפט,
און דרינגט אַרײַן אין דעם, וואָס ס'איז געוואָרן,
אין דעם, וואָס ווערט,
אין דעם, וואָס וועט ווערן, —
א וואָרט, וואָס וואָרעלט טיף אין ערד
און הויבט זיך אױף אן די הימלישע ספּערן.

עס וועט קומען דאָס וואָרט —
אין ליכט פון גייסט געשליסן,
העל און קלאָר,
ווי די וואָרטע וואָר, —
א קוואַל פון די געשאַמערטיכן.
זיין וועט דאָס וואָרט
דין און טיף, פול און געשאַרטט,
א געזאַנג פון האַרץ,
א טלאַטערדיקע פלייט און אן עאָלישע האַרץ.
זיין וועט דאָס וואָרט
געשמאַק און פריש,
ווי קאַרן-ברויט צום טיש.

איך ווייס, אז הוילער גלאַנץ בליאָסקעטיאָפּ און פאַרשווינדט
ווי באַלעם און רויך, ווי וואַלקן און ווינט.
איך וויל, אז וואָרט מיינט וואָל גיט פאַרוואַנען, גיט פאַרניין,
אז ס'וואָל פון מיין האַרצן צום האַרץ פון פאַלק דערניין.
אז ס'וואָל וואָרט מיינט זיין לעבנספול און דרויסט
און מיטן פאַלק ס'וואָל הייליקן דעם בונד פון פלייש און גייסט.

איך ווייס: פאַראַנען זיינען ווערטער — געבוירענע שערבלעך;
פאַראַן ווערטער, וואָס לעבן מיטן קויעך פון שרייען.
פאַראַן ווערטער, וואָס בליאָד-אױף און ווערן שמשערבלעך,
ווי זוכער-מייגעלעך אַרום לאַמפּן-פייער.

איך וויל, אז מיין וואָרט,
ווען אפילע אונטער שטייב פון יאָרן
ס'וועט זיין פארבאָרגן,
זאל עס לויטן ווי די וואָר
פארן ווייטן מאָרגן.
איך זע אַ טרוים :
אַ וואָרט אַ בויב,
מיט פרוכט און מיט צוויט,
מיט בלי און גרין און פינגל-ליד.

איך וויל אַ וואָרט — טאט און גווארע,
אַ וואָרט אַן מוירע פאר די בייזסטע שטורעמס.
איך וויל אַ וואָרט, וואָס זאל אַקערן און זייען
און געבן טרויסט און ליכט,
אַ מיניע ברודער זאלן עס ליב האָבן און פארשטיין.

איך הער אַ וואָרט,
וואָס שעפט פון מוירעך און מאירעוו, פון נעכטן און היינט ;
עס שטראלט אין וואָר און אין שיינקייט עס שיינט.
קיין יאָרן וועלן עס ניט פארמעקן,
קיין שטורעמס וועלן עס ניט דערשרעקן.

עס וועלן קומען טעג —
און וואָרט מיינס, אַעגליט אין פלאמען פון צייט,
דורכגעצויטערט אין בלוט און בייז,
דורכגעליטן אין פיין פון נאַענט און פון ווייט,
ריין און רייף אין בלי פון יאָרן,
וועט ווי אַ פעניקס פון פייער אַ שיינטאָן נייגעבאָרן.
עס וועט זיין אַ וואָרט,
וואָס לייטערט און קלאָרט.

עס ווערט אַ וואָרט.

ניו-יאָרק

ניו-יאָרק

גיריאָרק —
זאַמל-פונקט פון וועלטן!
כ'אַטעם דיין אַטעם.
מיין האַרץ קלאַפּט מיט דיין פּולס.
כ'רעד דיין פּילשפּראַכיקע שפּראַך —
שפּראַך פון אַרבעט.

דו —
וועלט'ס מעטראָפּאָליע!
דיין קאַל —
פאַרביקסטע, קלאַנגיקסטע סימפּאָניע.
דיין געזאַנג:
א י י ן טפילע פון פעלקער גייט-אויף דורך דיר
מיט אַ לויב צו:
לעבן.
מענטש.

ניו-יאָרק — קאַלעקטיוו.
יעכידים-שמעלאַצער.
פאַרברידערער.
פאַרגאַנצער.

דיין אַטעם —
שטאַל, גראַניט, מענטשן-יאַם.
ריוון-קויעך.
דיין פּולס —
וועלט'שע האַמערן אויף וועלט'ישער קאַוואַדלע.

ניו-יאָרק —
כ'וועך באַפּלוגלט מיט דיין גרויסן פּלינקן טעמפּאַ.
כ'וואַקס מיט דיין הימלקראַצער,
אין מיט מיינע ג ר ו י ס ע ברידער — די אַרבעטער,
וואָס בויען.

נירוצ'רק —

דיינע וואונדער וואקסן פאר מיינע איינין.
בוזט מיר שטופמאמישי-פרעמד און העמד-זאָענט.
זיינען דאָן דיינע פורעמס און בריקן —
ליכטיקע ווערק פון מיינע ברידער די בויער.

דיינע פאלאצן און פאלנדיקן —

זייערע פעג זונען. לידער.

ווייל ווי דיכטער זינגען זיי —

מיט פאלאצן און פאלנדיקן.

און מיט פורעמס דאָר-האמלאַנגעדיקע, וואָס טראָגן אויף קעש
און שטענן מיט שפיגן
די דערנדרעדיקטע בלאַע הימלען.

מיין ליד צו דיר, נירוצ'רק.

ווייל איך — ביזטו אַ לעגענדע.

מיינע ברידער — די העלדן און די וואונדער-שאַפער.

דיינע טעג — זונען אָנגעצונדענע פון מיינע ברידער,
זוך-צינדער.

דיינע נעכט — עלעקטרישע לעוואָנעס

פון מיינע ברידער'ס ליכטיקע פינגער

אויסגעטרוימטע.

פון דער אַרבעט

גאָסן. פלייצן. געדראָנג.

יאָנטעו אויף פאַנעס. געזאָנג.

שערענגעס. מאַרשירן. פאַראַוים.

נוואַליעס פרייד אויף גאָסן. געברויו.

גאָסן לויפן-מיט. צעפראַלטע.

מענטשן. קלאַנגען. באַנייטע. צעשטראַלטע.

אַלע איין מאַכנע. פאַרנאַכטיק.

האַרט. פאַרבראַנט. גאַנשלאַכטיק.

טאַג. בלוט. פאַרגאַסן.

מידקייט אונטער פיס. צעפלאַסן.

אַחיים. מאַרגנדיק. יונג.

קאַמף-בלוט באַנייען. שוואַנג.

זשאפ-מידלעך

קערט אונז אום אונזער שיינקייט!

די הימלען אין אויגן וויינען פארוואַלקנטע.
די בלומען אויף פאַנעם
און דאָס געזאַנג אויף ליפּן —
פאַרוויאַנעט.

מיט ליבט און זאכט פון ביינער אונזערע
איינערע טעכטער און זין באצירט.
זייער שיינקייט —
אונזער טרער, אונזער עלנט, אונזער בלוט.

קערט אונז אום אונזער שיינקייט!

אין סאַבוויי

שטייען אַ פאַר פּיס.
בלאַנזיק, פליישיק, שלאַנק.

זוי געפונטע טאַנדעט-שטיוול
אויפן יארד.
שרייען:
פּיס! פּיס צום פאַרקויפן!

אויגן.
בלעטן זיך ארויף אויף פּיס.
צערייסן זיך היימלען פון כאלוימעס ניטדערבאַלעמטע
פון אויגן ניט-אויסגעשלאָפענע,
כאלוימעס וועגן פּיס אזוינע פאַרדאַמט-שיינע,
זוי אַטדעם מיידל'ס.
פאַלן כאלוימעס ליכטיקע צו פּיס ...

וויג-ליד

מיין קאפ אן אראפגעהאנגענער,
ווי אונטערגעקאסט פון שטאם.
יעדער אייווער — מיר.
סאָבוויי איז מיין וויגעלע.
פאָרווינט מיר מיט אַ ליד.

לידל, שלאָף מיין קאָפּ.
קאָפּ הוידעט זיך אזאָ סרעמדער,
ווי ערגעץ פון אַ שטרויך די העמדער.
ס'ליבט איז מאַט און מיר, לידל.
ווינט אַ מאַמע אירם אַ קינד ערגעץ-וואו.

אוישן רעדער פון מיין וויגעלע
איט עמוצער אַ ליד.
ווי דער ווינט אויף עלנטע וועגן.
וועגן פינאטער און ביז.
קומט דעם ווינט אַ בעטלער מיט פאַרבע אַנטקעגן.

נ'האָב ניט קיין מאַמען מיר צו פאַרוויגן.
וועל איך ס'ליד אין פאַרבע לעגן.
קאָפּ מיינער, ווי אַ מעס אויף דער מליע
וועט זיך וויגן, וויגן.
לידל, דורך נאכט דעם מאַרגן אַנטקעגן.

סאָף טאָג

זיי ציען מאַנעסווייז אַהיים,
ערנסטע, מיט שטויב פון טאָג אויף פאַנעם,
שמעקעדיקע, מיט רייטן פון אַרבעט אין לייב.

זיי גליטן נאָענט : לויב-צו-לייב,
שוויגענדיקע, מיט בליענדיקן וואָרט אויף ליפּן,
פאַרנדיקע, מיט שטאַליקע הענט ווי ביקסן געהויבענטע.

זיי פיבערן ווי אַן אומרואיקער וואָלד,
צעווייטע מיט שטורעם אין בלוטן,
נאָדאָמטענט מיט רייפנדיקן רעוואָלט.

סאָבוויי

וואָלד.
בויער הויךען זיך.
קליין פיימל פלעכט זיך
אין הויכן דעמב.
קנולין. רינגען. קייט.
לייב און איין.
צופלוט. אָפּפלוט.
הענט הענגען אויף רימענס און אקסלען —
געפלעכט פון צווייגן.

וואָרימקייט.
ווינטן גליען
פון בוים צו בוים.
אלע בויער — איין אָטעם.
אין אָטעם — סאַרביטערט קייט און סאַרביטערונג.

בויער-קעפּ הויכן זיך
איבער זיך ארויף.
ניט קיין בויער
וואָלד
ווינט זיך.

וואָלד צעוויגט אַ ווילדן שווייגן.
אינעווייניק, אונטערן שווייגן,
רעוועט.

א פֿרילינג אזא

העמדער-און-זאקן הוידען זיך ביימערמעסיק,
שפילן זיך אין פֿרילינג.
זון, א מידע פון א שווערן מאָג אַרבעט,
זוכט איר שלאָף-העמד ;
אויסגעהאַרעוועטע לעוואָנע, הויט-און-ביין, ווייס און בלאָס,
נעמט זיך צו איר נאַכט-אַרבעט —
פון וועלכער זי האָט ניט קיין פאַר סענט אַפילע אויף קאַסמעטיק
די פלעקן צו פאַרדעקן.
אַוונט-נעפל שוויצט אין דושנעס רויד —
רויד פון קוילנגרעבער'ס טעג —
אַרויף צו די בלאַטיקע הימלען.

לעבא דוירי ליקראם קאלא —
טרייסלט זיך א וואַלד מיט בערד דורך מיין פענצטער ;
לעבא דוירי ליקראם קאלא —
הוידלט זיך א וועלדל גאַטקעס-און-העמדער איבער מיין
פענצטער-קאַפּ.
קום-זשע, קאלע מיינע, — אומעט צעברילינגטער,
אין פאַרק לאַמיר אַנטלויפן !

ביימלעך גאַקעטע און קראַנקע הויבן דאַרע היפטן,
אין בלעטער וואַקסן — אויף די בענק.
ריטשקעלעך שווייס און שמינקע
ריזלען אויף רויטע פענימער
פון דינסטן שווער-פּוסיקע אין קינדער-וויגל וואַלד.

פאַטעטלעך האַרעווען.
זוכן ביסלעך זילבער אויסצוקוועטשן פון לעוואָנע
און א פאַר סענט פון שטיקלעך גאַלד פון מידער זון.
מאַרגן וועלן הונגעריקע פון די מיכט-קאַנען אַרײַסציען
א באַנאַנע מיט ווערימלעך און א צייטונג מיט גיפט און מיט
גראַמען :

”א גאַלדענער פֿרילינג
הונגער צי זאַט,
אַן אַ דאַך צי אין אַ פּאַלאַץ —
גליק-און-אומגליק איז אַ צווילינג !”

פאָרענען האַרענען.
אין אין קאַפּ — מלינג-מוזיק.
אין גאַנצען שטעטע שפּאַניער מיט פּערענאָן —
אין דונערדיקן געלויב גאָן מיינלעך.
האַט זיך גלעכענע זונען און פאַרענע לעוואַנעם
צעקאַקעטעוועט,
איינל יונגעלייטלעך מיט גלעכענע גליקקעסעלעך
אין מיט טיפּע לעמל אין הענט,
אויף אַנזשאַרן וואָס-מערער גליק.
געווינט זיך אויך אומעט מיינער
אין אַ „זיי-מיט-מיר“ געזאַנגל.

אחיוב, פאַרקילטע קאלע מיינע!
הוירלט זיך אַ וועלדל גאַטקעס-און-העמדער איבער מיינ
פענאַטעריקאַפּ.
האַבן זיך מאַן-און-ווייב פון שטריק אַרצאַפּ
אין אַ העסקער-טשאַרלסטאָן צעטענאַלט.
טרייסלט זיך אַ וואַלד מיט בערד דורך מיינ פענאַטער:
לעבאַ דירי ליקראַס קאַלאַ!
קלאַפּט אין מיינ טיר אַ ברומענדיקער באַס:
רענט... שערף... אויף צוויי שפּענדלעך...
לעבאַ דירי ליקראַס קאַלאַ!...

מאטראָסן

מאטראָסן — יונגען געוונטע, מיט האַריקע ברוסטן —
אי וועלן שפילן די יאמען אייערע גלוסטן, אייערע לוסטן?
ווינטן — ווילדע, נוואליעס — שטורעמדיקע טורעמס,
אין מאטראָסן וואַקסט אַן אומרו, וואַקסן שטורעמס.

מאטראָסן — מידע פון שפילער וואַכעדיקער ערד
געוויקלען בענקשאפטן אויף שפּריק און אויף מאַסטן,
זאל זיין טויט אין די נוואליעס, אויב טויט איז באַשערט:
דערוויל האָבן נוואליעס פאַרשלונגען מאַטראָסישע לאַסטן.

שיפן גייען, שיפן קומען, רויבן אין די הויבן —
אַרום-אויף-אַרום: טאַנצנדיקע וואַסערבערג, זינגענדיקע יאמען
און לידער מאַטראָסישע, לידער יאמיקע גיסן זיך צוזאַמען
און נוואליעס קרעפטיקע, לידער שוימיקע-טע-הוימיקע,
הויבן און דערהויבן.

ווינטן וויכערדיקע, שיפן שווימענדיקע, נוואליעס פליעסקענדיקע,
— מאַטראָסן.

אין די אויגן — בלויע הימלען, גרינע וואַסערן, ווייטע ווייטן,
אין זיקאַרן — רייכעס און קאַלירן פון ראָסן,
רייכעס און קאַלירן פון לענדער און פון צייטן.

צווישן גרינע וואַסערן און בלויע הימלען גייען שיפן, גייען.
אומרו רופט. אומרו וואַנדערט. דורך רעגנס, דורך שנייען.
דורך בלינדע נעכט און בלאַנדע טעג
צו ברעגלאַזיקייט, צו ברעג.

רויבן אין די הויבן. שיפן גייען, שיפן קומען.
אינדרן זיך בענקשאפטן נאָך ווייטן, נאָך האַפנס, נאָך זינגענדיקע
זונען.

זענען בענקשאפטן מיט די שיפן אין די ערגעצן פאַרשוואַומען.
האַבן מאַטראָסן זייער רוי אין די נוואליעדיקע שטורעמס
געפונען!

יאם און הימל. שפּיגלען צוויי. אינמיטן — אַ וויג.
שטורעם אויף וואַסערן. רוי אויף וואַסערן. אומגליק און גליק.

בענקען מאטראָסן נאָך שטורעם, בענקן נאָך רי —
ווינקען ברענגן גרינע פון ערגעץ-וואו.

בלאָנדזשען בלינדע נעכט, בלאָנדזשען בלודנע שיפן,
ווינגן זיך יאָמען, פול מיט הימלען, מיט לידער און מיט טיפן.
זינגט אַ קרעפטיק לעבן דורך בוזאליעס-שוואַנגען,
זינגען בוזאליעס קרעפטיקע דורך יאָמען-יונגען.

מאטראָסן גייען. מאטראָסן קומען.
יונגען געזונטע מיט אנקערס אויף הענט.
שטייען שיפן אין די האַפנס און זיי ברומען —
און בוזאליעס צאָרנדיקע שטומען ביי פיס פון ווענט.

וואַרט אַ היים — אויף אַלע ברענגן, אַלע וועגן,
שמייכלען האַפנס שעלמישע צו מאטראָסן אַנטקעגן,
וואַרטן אין די האַפנס שטיבלעד ווענער-ישע מיט ווייך-אין-ווייב,
יאָגן זיך בוזאליעס מאטראָסישע נאָך לעבן און נאָך לייב.

ברענגען מאטראָסן טרישע לענדער, ווייזן ווייטע —
זענען זיי אַליין: גייענדיקע ווייזן מיט קעס פאַרשייטע.
גייען זיי אַרום: שמעקט מיט שיף, מיט יאָט און געזאָלצענע
ווייזן,
מיט בריינע זונען, פרעמדע לענדער און אינזלען צעגרינטע.

רויבן אין די הויבן, שיפן קומען, שיפן גייען,
לויפן מאטראָסן זייערע בענקשאַפטן איבער יאָמען פאַרזייען.
מאטראָסן — יונגען געזונטע מיט האַריקע ברומען —
אי וועלן שמילן די יאָמען אייערע גלופטן, אייערע לופטן?

נאמענלאזער, רולאזער ברודער מיידער

נאמענלאזער, רולאזער ברודער מיידער,
דיין גוירל — איז מיין גוירל,
גיב מיר דיין האנט!

ביידע — איינזאמע, ארויסגעשטופטע, אומוגליקלעכע,
ביידע — פארשלאסענע פון לעבן און שוין, ליבע און ווארעם.
איך, ווי דו — באזאלט פון לופט און זון, ברויט און דאך.
אונטער אונדזערע מאנטלען, רעלסן, געביידעס, מאשינען
ווערן מיר ביידע גלייך באגראבן.

זעט מיט די וועלט אונדז, דעם מענטש, דעם שאפער
פון די מאנטלען, רעלסן, געביידעס, מאשינען.

שפרייזן מיר אין אונדזערע געציילטע פרייע מינוטן
מיט נאקעטע געדאנקען, מיט נאקעטע צונגען.

שפרייזן מיר גרויע, שווערע, הארבסטיקע,
און אין אונדזערע הערצער, אונטער די זעפליקטע מאנטלען,
טראגן מיר פריילינגען גרינע, קיינמאל-ניט-בליאקנדיקע.
אונטער אונדזער טונקל-גרויער טאג-טעגלעכקייט —
דעליריזטע יאנטעוודיקייט.

הימלקראצערס

- ניש מאַנסטערס זיינען דיינע הימלקראצערס —
ליכטיגלידער זיינען זיי ;
ניש שטילקייטילעכצער זיינען מיר :
— דין פון יאָסביזיאָס געבראַנג איז מוזיק —
פון אנדזער פרייד און וויי.

זיינען מיר אויסגעוואַקסן אין דין ערד,
צונויפגעשמאַלצן מיט דין שטאַל,
איז שטאַל אין אנדזערע שטייפּע מוסקולן און נערוו,
שטאַל אין אנדזער בלוט און גאַל,
שטאַלן מיר אויס אנדזער שטאַלן-ליד.

סערפ, גראַבאייזן, אַקער, האַמער שמעלצן זיך אין שווערד.
ס'איז איצט אַ טויע וואָואוילע צייט.
יערט. טומלט. זירט. בריווט.
נאַאַם שווענגערט.
שווערד ווערט.

קלינגען שווערדן פון אַקער אַרויס,
קלינגען אַרויס שטאַלן-ליד אין אונז.
שטאַלן זיך מוסקולן.
שווינגען-קלינגען שווערדן אין די האַמערס.
שמידן מיר אויס אנדזער שטאַלן-ליד.

קעץ

שטורעם — ביז און שטעכיק,
און קעץ — היימלאך, ווי מיינע נעכט.
קיין גלעט פון הענט,
קיין פיס צו טוליען זיך —
שרייען זיי אין דער נאכט אריין.

קעץ — ברודנע, בלודנע קעץ,
מיט צערסענער פעל, מיט גרינעם פייער אין אויגן,
וואַיען ווי בייזע באַלוימעס
איבער פלוימן אין בלינדער נאכט.

פון הונגער פיבערדיקע,
מיט בייכער געשוואַלענע,
נישטערן זיי אין נאכטיקע קענדלעך,
ווי ברידער מיינע
אין הונגעריקע טעג.

זומער-נאכט — פלאַמיק.
אומרוגע-בייטשטע,
הייס-טיווע-געפייניקטע,
קוויטשען קראַנקע קעץ זיך איבער.
מיט קלאַלעס און געשרייען
און ווילדן געוויין,
ווי בלוטן מיינע,
בלוטן מיינע.

אין שטילע שוויגנדיקע נעכט
וויינען, שעלטן ווילדע שוואַרצע קעץ.

וועז

אליין איז מען ווייס.
נאָר מענטשנס לייב קויטיקט.
היינט איז מען ווידער ווייס.
ווייטער — געקויטיקט צו ווערן.

מען הענגט אױף אַ שטריק —
און מען טאַנצט אַ האַפּקע.
טאַמערד: לייב, לייב, אומעטיק —
איז איצט אַ מעכאַניז מיטן ווינטל.

נאטיעס מיט לעבער כאפן אריין ס'ווינטל,
טאַנצן מיט געשוואַלענע פיס:
אי, אי, הוליע קאַפּצן!

אַ פרויען־העמד מיט ריסן אין האַרצן
פרייט זיך אַ באַפרייטס פון פולע בריסטן.

אַ פיצל העמדל פעסטשעט זיך:
גיט מיר באַוויירימלעך צום שפילן זיך.
טאַמערד נאָר אליין, אליין.

צווישן שטאַטישע מויערן

.1

צווייבייסעניש, נעגליווארגעניש, אויגן־פרעסעניש,
צונגען־שפּאַרעניש,

ביינער־קראַך, גאַנגלען־זשלאַק,
הענט, פּימ, עלנבווגנס, אַקסלען, קניעס — אין געיעג.
אויף גאַלדענער קאַרעטע, נאַ שפּיץ, ריזיק־וילעכדיק : בויך,
בליציק־שנעל, אין סאַמעט געהילט : בלוט —
קניען אַקסן, ערדזאַפּטן און מענטשנקעפּ — צו בויך,
שמראַמען וויינען און פרויען — נאָך־ניט־געוואָרענע,
ווערנדיקע און שוין־געוואָרענע.

.2

נעכט — וואויענדיקע וועלף מיט פּראַסט אין בייכער —
וואַגלען אין שטאַטי־מירבאַריעס מיט מוילער צעעפנטע צום
פאַרצוקן,

וואויען זיי סטאַדנווייז, קערפּער־צוריקערפּערדיק :
ווארדו — הוורוו —
קאַרטשען זיך זאַמע אין געלעגערס,
שטשירען צוין פון זיערע געלטי־געליבטע :
ווארדו — הוורוו —
עפענען כאַלומעס טיף־שוואַרצע פּיסקעס צום פאַרצוקן :
ווארדו — הוורוו —

.3

בלוט־געוויין.
שמאַכטן טראַכטן,
ריטשען בסולעס־יאַרן ניט־געזריעמע, ניט־אויפגעגאַנגענע.
פון אַ זעקסטן שמאַק אַראַפּ קלאַגן מיידל־לעבנס,
גערויבטע, געפאַנגענע, פאַרגוואַלדיקטע,
בעטן לעבנס — דערלייזונג,
בלוטן — אויפלייזונג.

1925

גרויסשטאט

האָס — גאַאר בולע אין שטומע,
ווער האָט דיר צונויפגעשניטן?
און ווען וועט זיך שוין עפענען דיין האַרץ,
וואָס ווערט פון גאַאר געשניטן און געקרעשלט?
ווען געלאָפענען וועט זיך דיין האַלדז,
וואָס ווערט פון אויסגעשריי געוואָרן?

דיין געוויין האָט מיין געשאַמע געשוידערט, זון.
דיין געוויין אין געפענגעניש פון רייכע פּאַלאַצן.
האַבן מיינער מיינע ברייטע געוויינט אויף דיין הייסווייסן
לייב,
וואָס פאַרקויפט איז ער הענדלער פון מוישער.
זיינען ברויער מיינע ווי פאַוועס אין די מויערן פאַרמויערטע —
זיינען זיי בלינד צו דיין ליכט.

צוויי — ווען וועלן זיי שוין צעדריבלט און צעמאָלן ווערן,
צוויי שפּיזיקע פון קאַלטשטיין און הונגער און וועלטיגצאַר,
וואָס קראַמפן דיך און דליבען דיינע מיינער שוין,
ברודער מיינער, דיכטער.

איז אַז שאַפן ווילסטו וועלטן, וואָס זשע האַסטו זיך
אין וועלט פאַרלוירן?
וועט וואַנדקער גייסט דיינער גויסעסן און פאַרגיין,
ביז וועסטו דיין שטים אין בלוטשטיקער אַרויסשטראָמען,
און צינדן האַרץ און שניידן מויער,
און פון מיינער — אַרמייען אויספלאַקערן.

סערער געצוימטע —
קרעכצן וועלן מויערן פון גופים־שמורעם,
און זיך ברעכן,
וועלן פרוכט פאַלן צו די הונגערוקע,
צו די הונגערוקע . . .

געפאלן א מענטש ביי דער ארבעט

די ווארעמקייט פון פינגער
צויטערט נאך אויף שויבן
און פירט-אריין די זון אין שטוב
ווי א ליכטיק גלויבן.

אין פרעמדע פענצטער געצונדן זונען
און פרישע טעג;
איצט ליגט ער הענט צעשפרייט
אינמיטן וועג;
ס'לעשט די זון זיך אין זיינע אויגן
מיט לעצמן רויט,
און ס'גייט-אויף ווי שקיע אויף שויבן
א בלינדער טויט.

קוליען זיך יונגע יארן אין רויטע פארבן.
די זאפטן פון לעבן צעגאסן אויף שטיין —
טריסן פענצטער אראפ
מיט ליכט און געוויין.

ליגט אויף שטיינער א לעבן פארלאשן.
אן ארבעטער געווען. פרעמדע פענצטער געוואשן.
ליכטיקייט פון הענט
אויף אויסגעפוצטע שויבן
ווארעמט נאך און בלענדט.

און אז ס'קומט די נאכט ...

1.

ווארפט זיך א קאפי-האקער אין אונגסטן אויף זיין בעט,
וואס באהאלט אונטער זיך די האק, וואס טריפט מיט גלוט,
שרעקן שווארצע שארפן פון נאכט-און-האק, און ער דערזעט:
עס שווימט זיין קאפ צווישן קעפ אין א טייך פון גלוט, —
צערעוועט זיך אקסויש דער הענקער אין דער וויסטער נאכט,
וויינען די קעפ געמאלענע אין דער וויסטער נאכט,
און אונטערן בעט די האק — זי טריפט מיט גלוט און לאכט ...

2.

טוילעט זיך א „טרעמפ" אים הארטן פארענטש פון זיין
בענקליבעט.
איז נאָרעו דער פארק און פארלאשן די הימלען, און ער דערזעט:
זיינע יאָרן צעזייט אויף די וועגן,
זיינע יאָרן ווי בייזע הינט האַווקען אים אַנטקעגן,
יאָרן צעטראַמפלט און פאַרווישט ווי זיינע טריט, —
וויינט זיין לייב שטיל און מיר אויף פאַרשטוממע טריט,
אויף יאָרן צעזייטע, ניט-אויסגעגאַנגענע.

3.

צאַנקט אַ זיינע'ס לייב צעוואַלגערט אויף לומען בעט,
שמאָרן וואַנדן, ווי אַפענע אויגן, מיט בייזן גליווער אין דער
נאַכט אַרײַן,
שרײַט בוישעך ווילד, ווי טויזנט שיקערע קונדן, און זי זעט:
מידלעך, ווי ביימעלעך, פלאַמיקע, ריינלייביקע, ווערן צייטיק.
זייערע צוויטן, זאפטן, — פריש און פול, גיסן זיך אַריבער,
ווי אַמאָל אירע פאַרשטאַרבענע יונגצעבליטע יאָר, —
וויינט זי נאָך איר לייב פאַרוואַנעטן, לעבן צעוואַנעטן,
וויינט דאָס בעטל, כּופּע-קוואַרע בעטל, אויף איר ווייטיק.

מיינע זונטיקס און מאַנטיקס

אָ, נאַענטער ניריארק! געוועזן טעג —
און דיינע מאַנטיקס, איינערנע שטאַנגען אויף מיינע אַקסלען,
פלעגן זיך איינפאַרן מיט זשאָווער אין מיינע יונגע
אימיגראַנטישע ביינער.

און דיינע זונטיקס בלוינע, לידיקע און פאַרמאַטערטע
פלעגן קומען צו מיין זאַלז מיט זאַלז, ווי קראַנקע קינדער.
זיינען טעג געהאַנגען גראַע איבער מיר
און געשפּרייט וויסמע במאַרעס אויף מיין זומערדיקן פּאַנעם:
„ניט מער אויפשטיין מיט די טעג!
אַט-אַדאָ — צו שאַנד דער וועלט — בלייבן ליגן אינמיטן וועג!“

אָ באללידיקטער פאַר זיך און מיינע פאַרפייניקטע ברידער,
בין איך אליין, אָן אלייניקער, מיט געשוויבערטער געשאַמע
און געבראַסטען האַרין,
אַרומגעלאָפן איבער דיינע לאַנגע פּוסטע מענטשנפולע גאַסן,
מיט סאַמיקן שוים פון וויסמן עלנט אויף מיינע אָפּגעברענטע
ליפּן;

דיינע האַרטע שטיינערהערצער האָב איך מיין טרויער
פאַרטרועט,

און אין זיי איינגעטריפט דעם אינעם פון מיינע טעג
דורך דעם ריטם פון מיינע יאַסעמדיקע טריט.
אָ, נאַענטער ניריארק!

אויף אלע דיינע גאַסן, דיינע סקווערן —
זיינען געפאלן מיינע לידער, מיינע טרערן.

און אַבינר, אַבינר —

גייען מיינע מאַנטיקס — גרינגסיקער אין שפּאַן:
צום אייביקן און ליכטיקן זון-טאַג.

און מיינע זונטיקס — ווי בליענדיקע אויפגעריכטע מיידלעך,
וואָס ציטערן-אויף צו טרוט-מוזיק פון געליבטע.

גייען-אויף אין מיר טעג אַנדערע,

טעג באַהעלטע און באַזעלטע מיט זון-אוי-זון.

און איך — כ'בין ניט מער אליין. כ'בין מיליאָנען.

שטראַמען, וואָס פאַרפלייצן דיינע לענגען און ברייטן, ניריארק.

זיינען מיר ליבנאָענט דיינע גאָסן —
פינקלען נאָך אויף שטוינער די רוימע פּערל
פון מיינע אויסגעשטאַנענע, שטראָמענדיקע באַוויירים.
איז מיר ליבנאָענט דיין גרויסער הייסער שטראָם :
וואָס בוזאַליעט פון דיין יוניאָן סקווער אזש ביזן ווייטן פאַסיפיק.

ניו־יאָרק — דו ריז !
מיט בלוט טריבן די וואונדן טיפע פון דיין ליב־אין־קייטן,
און דיין לייב — איז מיינס, מיינע ברידער'ס, אונז
אלעמענס.

נעגערס

דער דזשעניטאר ביל

— העי, ביל!
מיסטן,
שטויבן
ווארטן אויף דיר.

סארא פראסט.
הייצונג! פארע!

„אש מיט שטשורעס און פלעשער צעבראָכענע —
טעג מיינע.
קויטיקע טרעפ מיט פאראיפעשטע דילן—
נעכט מיינע“.

— העי, ביל!
דיינע ברידער לאנג שוין —
טרייבן עלס,
רייבן געפעס,
פוצן שיד,
טראַגן קאַסטנס.

העי, ביל, שנעלער!
בייזער האַר וואַרפן וועט פון קעלער.

„קאלט. קאלט —
קיין ביסל מונשיין.
ווייב — אַ קראַנקע,
ווי די קאַץ וואָס קלאַגט אין דער נאַכט!“

— העי, דאַרט!
הייצונג! פארע!

א רעדנער

א סקווער מיט אַרבעטער וויגט זיך אין צאָרן.
איבער קעפּ פאלן אַראָפּ האַרטע רייד,
און צינדן רויטער נאָך די פּאַנען און די בלוטן.
א שוואַרצע האַנט—הויך אין דער בלויער לופט,
אויפן פּאַן פון לויטערע הימלען.
די האַנט שיינט מיט זון, שרייט און פּלאַטערט, —
ווי אַ שוואַרצע קלאַלע צו די הימלען,
ווי אַ העלע פּאַן איבער שוואַרצע גאַסן:
— לאַמיר זיין געברידערט.
שוואַרצע האַנט,
וויסע האַנט —
אַ האַנט.
צוזאַמען לאַמיר אויפבלאָזן דעם בראַנד.
האַנט צו האַנט — שטאַרקער. הייסער.
אַרבעט אייניקט,
קאַמף הייליקט
אונדזער פאַרבאַנד.

מיין ברודער

אַ, נעגער:
איך, דיין ווייסער ברודער,
וואָס בלוטיק אין איין מאַכנע מיט דיר,
האַב דערהערט אין דיין בלוט
דיין אוראַלטן זיידנ'ס געשריי:
„פרייהייט! הימל! זון! ערד!“
אין דיין דזשעז—ס'געזאַנג פון דיין ערד,
ביימער- און ביינער-געקראַך.

אַ, נעגער:
אויך איך האָב ניט קיין ערד.
אויך אין מיין ליד—קייטן-געקלאַנג,
און מיינע טעג שוואַרץ, ווי דו.
און מיינע הענט ווי דיינע—
מיינע אייגענע שטריק;
מיינע הענט, ווי דיינע,
קנעטן ציגל פון פיסעם און ראַמסעס.

הארלעם

ערעוו-זונטיק.
שווארצע אַרעמס אַרום ווייסע העלדזער.
שוואַרץ און ווייס.
ווייס און שוואַרץ.

דזשעז :

דין, דרין, קלאַנג, באַנג.
שוואַרץ און ווייס — איינס.
לעבן — אַלעמענס מאַמע.
פרייד — אַלעמענס קאַלע.

דרויסן — נאַכט.
טיפּע. גרויסע. שוואַרצע,
ווי אַלטע מאַמע — אַפּריקע.
שוואַרצע נאַכט — שוואַנגער.
ווייסער מאַרגן — אין איר טראַכט.
ערעוו-מאַרגן.
גלאַק : דין, דרין, בינג, באַנג.
פרייד און באַנג.

ליכט

אַ, שוואַרצע ברידער מיינע !
ווי דאָס ליכט פון אייערע אויגן,
ווי דאָס ליכט פון אייער שוואַרצקייט,
גיט-אויף דאָס ליכט פון אייער לעבן.
סי'גייט-אויף.
סי'גייט-אויף.
און שוואַרצע ברידער-האַנט לויכט-אויף
אַ פרייד אין ווייסן האַרעפּאַשניק.
אַ, שוואַרצע ברידער מיינע,
צינדט-אַן דאָס ליכט פון אייער נאַכט !

ביינאכט

זיי גייען אַרום אין דער נאַכט ווי שטיקער כוּישעך :
ס'האַט נאַכט אָפגעווישט זייער פּאַנעם.
וואַיעט נאַכט אַ הונגעריקע אין זייערע בלוטן,
ברומען פרעיריס פון זייערע אויפגערייצטע אויגן.
אין קאַפּ גייען-אויף און פאַרגייען יענע זונען און
לעוואַנעס,
ווען ווילדע וויסטע טעג האַבן געשמעקט מיט פלייש
און נעכט האַבן פאַרשיקערט מיט רייעך פון בלוט ;
זיינען הונגעריקע געסלעך — וויסטע ווילדערנישן
און ערגעץ אונטער נאַכטישע הימלען לויכט ס'געזאַנג
פון שטערן
(אונטער שוואַרצער הויט לויכט אַ העל געזאַנג),
טראַמפלען שוואַרצע קינדער אין דער נאַכט ווי
שרעקעדיקע פלעקן,
מיט פעלן פון צעריסענעם טאַג צווישן ציין
און מיט ליכטיקע בענקשאַפטן, וואָס שפילן אין מידע
גלידער ;
ברומען זיי רויע שטיקער לידער צו זונען און לעוואַנעס,
צו פרייע ראַכוועסדיקע פרעיריס און פרייע גאַנצע
מענטשן.

אַנזאַג

איך גיי. איך קום.
מיין נייעם וועג קרייץ איך אויס
מיט מיינע פוסטריט.
מיין ניי ליד שאַל איך אויס
דורך מיין בלוט.
מייןע לעצטע „שאַנד-פלעקן“ שנייד איך אויס,
שנייד איך אויס,
וואַרף וועלט אין פאַנעם.
מיין פלייצע געהויבן מיט שטאַלין,
מיין גייסט דערהויכט מיט האַס,
און שטאַליק איז מיין פויסט.
איך גיי. איך קום.

מיין געלינטשטער ברודער

נישטאָ מער מיין ברודער.

ווי דער אַלטער וויין, וואָס מיר האָבן צעגאַסן
ביים ווייסן לאַרד אין קעלער אין טאַג פון אויפשטאַנד,
שמעקט נאָך אויף די שטיינער דאָס צעגאַסענע בלוט
פון מיין ברודער.
שמעקט, זידט, רופט.

האַב איך ברוינע ביינדלעך פון זיין שוואַרצן לייב
אין מיין וואַגאָבונדן-טאַרבע צונויפגעקליבן —
וועל איך זיי אויף פלייצעס מיינע צעקרימטע
מיט מיין אַרעם שטיקל לעבן —
מיין לעבן אין בלאַטיקן קאַטן-פעלד פאַרטאַפטשעט—
צו מיין רו-פלאַץ — צו מיין קיינער טראַגן.

אויף אַ בוים וויגן זיך נאָך גלידער לעצטע
מיט טויט אויף דאַרע האַרבסטיקע צווייגן,
ווי ברודער יעזוס—גאַט געפייניקטער—איז אַמאַל
געהאַנגען—

זאָלן זיי הענגען און שרעקן
און צאַרן אין הערצער דערוועקן.

ווייס שטריקל, רויטע פלעקן,
ברוינע צווייגלעך—גלידער פון טויטן בוים—
אויף שוואַרצער ערד פון ווייסע.

נישטאָ מער מיין ברודער.

ניי-געזאנג

ניט פלאנטאציע-געזאנגען פון אלטער סאנט
מיט האלעלויעס צו גלאַר־לאַנד און ווייס-האַר,
ניט קלויסטער-הימנען צו גאַט און זיין זון
פאַר קנעכטישן אויך-מיר-לעבן אויף קאַטן-פעלד,
ניט לעמערשע-פּסאַלמען צו ווייסער „מאַמישער“ נאַרט
פאַרן כייסעד צו שוואַרצן אין אַרבעט-קאַזעמאַטן,—
אַ ניי געזאנג פול בראַנדז און ברויז און שטאַל,
אַ געזאנג—אַ שווערד צו גאַרער האַרן-וועלט.

און שאַרף און ווייס און בלאַנק
איז דאָס געזאנג,
און געהייליקט מיט פיין פון אַ ראַסע,
מיט בלוט פון מאַרטירער.
און יעדעס וואָרט—
אַ שאַרפע פייל—
וועט פאַלן אין האַרץ פון וועלט,
און יעדער קלאַנג—
אַ פלאַמען-ליד—
ווייל געזאנג אונדזערס וועט זיין דאָס געזאנג פון—
אינטערנאַציאָנאַל.

1926

אַ מאַרש

אין אונדזער בלוט—אַפּריקע'ס געזאנג.
אַפּריקע, הויב-אויף דיין שטים!
מיט ליד און טאַנץ צום געראַנגל.
ציין-און-נעגלדיק,
ווי אין אַ געווילדער.
מיט געטראַמפּ-און-גערעוו קומט-אַן
די גרויסע מאַכנע.

משארלסטאן

פון קאבארעט אין הארלעם—
צאפלט דאָס אַפריקע-געזאַנג.

בריאָזג,
קלאַפּ און פויק.
געדריי,
געשריי און בויג.

בייכער-קאַטשעריי,
היפטן-הוידעריי,
הענט-פליעסקעריי.

טרייסלען זיך גלידער אין פרייד,
טאַנצן אויגן,
גלאַנצן ציינער,
פיס מיט ווענט און בלוט—צום ווילדן טאַקט,
און דיל צום ריטם—
הייס און רויט.

טאַנצט שוואַרצלייב—אַ ווייסע פרייד,
שפּרינגען לידער
לייביקע
טייוויקע :

„יעס-סער דעצמאי בעיבי,
נאַ-סער דאַנסעי מעיבי!“

די בלאַנקע האַק

געדיכט און האַרט איז די שוואַרצקייט פון אייערע לעבנס,
ווי אַ הענקערס פעטליע אַרום אַ האַלדז.
וועט באַשערט זיין, אַז די בלאַנקע האַק
זאָל די ערשטע אויפשווינגען אין אַ שוואַרצער האַנט
אויף טליע און אויף הענקער, —
און בלאַנקע העק וועלן טריפן ליכטיקייט אויף לעבנס.

דער נעגער לאַכט

מאַמע—אַ הור,
טאַטע—אַ ווייסער—
אַ פגירע אויף זיי.
גלוט פון אַפריקע
מיט בלוט פון דזשאַרדזשיאַ—
ער איז אַך, זי איז וויי.

כ'בין אַ שידך-פּוצער,
„שאַינעמ-אַפּ“, „שאַינעמ-אַפּ“—
כ'רייניק דעם שטויב פון דער וועלט.

כ'בין אַ געשיר-וואַשער,
וויש-וואַש, וויש-וואַש—
כ'קרייץ אויס מיין בראַנזענע צורע
אין שיסל פון דער וועלט.

אַ פעטער ווייסער טשיף מיט
זונען אויף שידך
עסט פון וועלט'ס שיסל.
מיין בראַנזענער געלעכטער קלינגט אַרויס פון שיסל.

מאָרטידער

אויגוסט 22, 1927

עס בליען וואָזאַנע-טולין
און שוואַרץ-רויטע רויזן
אין טויטנצעל,

און אויף צוויי וויאלענדיקע גופים
וואַרט דער טויט ביים שוועל.

זיינען רויטע בלומען—פּרישע גרוסן פון בלוטנדיקע
פּריינט

און דערמאָנען אין דאַנטען דעם זון,
אין לעצטן פאַרגיין און לעצטן היינט.

רויש פון עלעקטרישע מאַשינען אין די אויערן.
שלעסער-ציטער. טריט פון היטער. פולער מיט
טהייערן לוייערן.

לייגט אַ שווערע האַנט אויף פּאַנעם-פאַרמעט אַ
טויטנשריפט,

בלייבן אויגן הענגען ערגעץ ווייט-ווייט שטיל-פאַרטיפּט:
קינדהייט—באַרוועסע טעג צעוואַקסן מיטן וויינשטאַק
און אוילבירט-בוים,

און איטאַליענישע נעכט הענגען-אויס אויף יעדן
צווייג אַ טרוים.

פרימאַרגנס צעקלינגען זיך מיט געזאַנג און מיט קאַסע,
און שמעקן מיט גרינער לאַנקע, מיט אַפּריקאָסן און
מיט ראַסע.

אַמעריקע—רויכיקע טעג אויף שיך געשוואַרצט, אין
שטריק געוועבט,

און הייסע נעכט מיט פּלאַמיקן וואַרט צו מיידע
אַרבעטערישע קעפּ.

און אַט: שטומער אומעט פון גראַטעס טרינקט בלוט
פון פּאַנעם, פון הענט,

און זיבן יאַר, טאַג-ביי-טאַג, אַז הענקער מאַרדעט
לעבנס צווישן טויטע ווענט.

שלעסער-ציטער. שוואַרצע היטער. אַ הימלען,
ברידער, ראַזעטאַ!

אַש. אַש. פייערדיקע זיילן: סאַקאַ און וואַנדעטי!

אויגוסט 1930

קענטאָקי

(דעם אַנדענק פֿון כאָווער הערי סימס)

הערט זיך איין, פֿאַראַייניקטע שטאַטן :
עס רעדט קענטאָקי !
עס רעדט קענטאָקי קלאַרע, שאַרפע רייד,
אַז אַלע זאָלן הערן,
אַלע זאָלן פֿאַרשטיין.
עס רעדט קענטאָקי
דורך די בלינדע, אַפּגעריסענע שענטים,
דורך די קרומע, צעטומלטע שטעגן,
דורך די כּוּישעכדיקע הינטער-געסלעך,
דורך די קוּילנגריבער, וואָס שטומען איצט אין
צאַרנדיקן שווייגן, —

דורך אונדזער בלוט —
וואָס מאַנט און דערמאַנט און שרייט
פֿון אַלע ברייטע צעוואַרפענע קוּילנפעלדער.
עס רעדט קענטאָקי
פֿון שווערע, שטומע, סאַזשיקע הענט,
פֿון פֿאַרהונגערטע מיינער-פרויען,
פֿון נאַקעט-באַרוועסע מיינער-קינדער —
עס רעדט קענטאָקי האַרטע, שאַרפע רייד,
קוּיליקע, שטייניקע, שטאַלענע רייד,
רייד פֿון קאַמף, רייד פֿון אויפשטאַנד.
עס רייפֿן די רייד אונדזערע,
עס רייפֿט דער צאָרן אונדזערער,
עס רופֿן די ביקסן אונדזערע,
די יערושעדיקע, די זשאַווערדיקע,
פֿון די ווענט אַראָפּ.
עס וואַרט דער טויט אַ זיכערער
אין זייערע ליופֿעס.

ווי קוּילן הייסע, צעזשאַרעטע,
האַבן מיר די רייד אונדזערע אַנגעשפיצט, אַנגעגליט
אין די לאַנגע, וויסטע לאַבירינטן פֿון שוואַרצע שאַכטעס,
אין די פּייכטע, גריבערדיקע טיפֿן, —

אין די גראַע, קאַלטע היילן
פון רויכיקע, אַשיקע, הונגעריקע טעג—
שטעכיקע, וואַכיקע, קויטיקע טעג,
הימלאַזע, זונלאַזע, ברויטלאַזע טעג.
האַבן זיך אונדזערע קראַנקע, אומעטיקע וואַכן
אין כאַדאַשים און אין יאַרן גערונדיקט
און געטריפט מיט נעץ, מיט פראַסט און מיט שוויסיקע
טראַפנס,

ווי די וויסטע ווענט פון אונדזערע טפּיסעדיקע
גריבער ;

האַבן וואַכן אונדזערע געוואַיעט
ווי די בייזע ווינטן אין די גריבער,—
האַבן וואַכן אונדזערע געוואַיעט
מיט בלינדן ווייטיק פון שאַרפּצאַניקן הונגער,
מיט שפיציקן גערעוו פון איבערגעכליאַנעטע געדערים,
מיט שטומן געשריי פון אויפגעשוואַלענע בייכלעך
פון אונדזערע בלאַסע, שווינדזיכטיקע קינדער.

האַבן זיך האַרט און שוואַרץ,
ווי די קוילן,
יאַרן אונדזערע—פאַרפלאַנטערטע קנוילן,
געוואַלגערט, געטאַפטשעט
אין די גרויליקע, קויליקע, הוילע היילן ;
האַבן יאַרן שוואַרצע, אייזן-געקאוועטע,
זיך געשלעפט אין יאָך,
האַבן יאַרן שוואַרצע זיך געשלאַגן אין האַרטע.
טויבע ווענט—

האַבן לייבער קויליקע, גלאַנציקע, נאַכטישע,
מיט האַמערס און קירקעס און רידלס און העק
געריסן די ווענט, געריסן די קויל—
האַט אין פינצטערע שאַכטעס די אַרבעט געברענט,
האַבן העק געשוואונגען אין פינצטערע הענט—
און ערגעץ איז ליכטיק געוואָרן,
און ערגעץ איז וואַרעם געוואָרן.

אַ-אַ, מיינער'ס טעג—
פולע טאַטשקעס קוילן—
ניט קיין קוילן—
הרודעס גאַלד פאַר באַראַנען, פאַר מאַגנאַטן.

צאלן מאגנאטן מיט טויט פאר גאלד,
 מיט טויט פאר גאלד.
 צאלן מאגנאטן מיט ניומאניע,
 מיט „פלאַקס“ און פעלאַגראַ—
 מיט הונגער און מיט טויט.
 שפּאַנט אַרום דער טויט אין אונדזערע וויסטע געסלעך—
 וויינען קליינע קינדער זייער לעצט געוויין,
 פּאַלן יונגע זין, פּאַלן יונגע טעכטער—
 ווערט שטום אַרום —
 הילכט אין די אויערן דעם טויט'ס געלעכטער.

דורך לאַנגע קאַלירלאַזע טעג,
 ווי שווערע אַנסאַפיקע אייזערנע קייטן,
 דורך נעכט הרודע-האַרטע, פאַרפרוירענע,
 ווען אין בויד האַט הונגער ווי אַ וואַלף געוואַיעט,
 האַבן מיר אין די פינצטערע קאַמפּאַני-שענטים,
 אין די פעלזיקע אונטערערדישע קוואַרים,
 מיט דער וואַרים פון אונדזערע פינצטערע לייבער,
 מיטן אַטעם פון אונדזער ליכטיקן גלויבן,
 אויפגעהאַלטן אַ ניי-געבוירן פייערל—
 דאָס פייערל פון קאַמף.

האַבן מיר אויף שאַרפע קוילנשטיינער,
 אויף האַרטע הונגער-טעג,
 אויף שליפשטיין פון נויט,
 שאַרפער נאָך פון די שאַרפסטע העק,
 אויסגעשאַרפט אַ ניי געווער,
 אַ בליציק, בלאַנק געווער—
 דאָס געווער פון קאַמף—
 סטרייק !!!

האַט זיך רוף פון סטרייק צעקלונגען ווי טויזנטער גלאַקן
 איבער לענג און איבער ברייט פון קענטאַקי,
 זיינען שטום איצט האַק און האַמער אין די שאַכטעס,
 שטייען שטאַלץ און היטן איצט די וואַכטעס.
 און אַז עס זיינען אַרויס די בלינדע קראַטן
 פון די פינצטערע גריבער,

ארויס אויף דער ליכטיקער שיין,
אויף דער ליכטיקער שיין,
איז אין פלאַמען איצט קענטאַקי,
אין פלאַמען !

ברענען פויסטן, פאַנען, פייערס, שלאַכטן —
ס'איז אויפגעשטאַנען ס'פאַלק פון שאַכטעס.
איז שוין ווייטיק איצט ניט בלינד,
איז שוין צאָרן איצט ניט שטום—
ס'האַט ווייטיק געעפנט אַצינד
ביזע, ליכטיקע אויגן,
און שטומקייט פון צונג—
איז אויפגעלייזט, אויפגעלייזט.

רייפן איצט אונדזערע מאַלי דזשעקסאַנס,
רייפן אונדזערע פייער-לידער,
לידער בראַנזיקע, בליציקע, מעסערדיקע,
קאַפען זיי מיט אונדזער שווייס און בלוט,
רעווען זיי מיט אונדזער וועלפישן הונגער,
לויכטן זיי מיט מאַרגנדיקע ציטער-צארטע זונען,—
איז אין אונדזער יעדן ליד —
זון און דינאַמיט.

איז שטומקייט פון צונג—
אויפגעלייזט, אויפגעלייזט,
וועט שוין ניט העלפן קיין גוט-וואָרט, קיין טרייסט—
וועלן מיר צינדן די שלאַכטן ביז צו ענד.
זאָל הונגער בייסן אונדזערע וויסטע ווענט,
זאָל טויט צייכענען זיינע טריט
אויף די שוועלן פון אונדזערע קאַנורעס,—
עס ברענט אונדזער סטרייק מיט טויזנטער פלאַמען.
ס'איז שוין ווייטיק איצט ניט בלינד,—
מיט ציין-און-נעגל קעמפן מיר אַצינד.

קומען מיר פון אומעטום :
פון די הונגעריקע בערג,
פון די פעלזיקע היילן,
פון די ברודיקע פלאַפהייזער, סופקיכן, ברויט-רייען.
מיר זיינען דאָ : מיט שיד און קליידער צעוואונדיקטע,
מיט הונגער אין די שטערנקאַרבן,
מיט פענימער—שטיקער גלאַנציקע קויל,

מיט אויגן, וואָס ברענען ווי די לעמפלעך אויף אונדזערע
מיר זיינען דאָ: די קענטאַקי-קוליס, די הונגער-שטאַרבער,
מיר זיינען דאָ: שוויסיקע, שאַכטישע, שטורמישע,
האַרטע און האַרבע און שאַרפע,
ווי אונדזערע העק, ווי אונדזערע העק.

זיינען גריבער אונדזערע געמאַלן שוואַרץ מיט הונגער,
זיינען שליאַכן קענטאַקיער געמאַלן רויט מיט אונדזער בלוט—
גייען מיר אין שלאַכט געהאַמערט און געשטאַלט.
ס'האַט דער שטורעם אויפגעברויזט,
און ס'לויכט פאַראַויס אונדזער פייערפויסט.
האַט דער פעטער באַס, קענטאַקי-באַס
אַלע ווילדע הינט פון קייטן צעבונדן:
מיט מעסערס און מיט מאַרד,
מיט ביקס און מיט „געזעץ“.

טראַפנט אונדזער בלוט אויף אַשיקן שטויב,
אויף אויליקע, קויליקע קליידער,
שרייען וואונדן אויף צעריסענעם לייב—
צינדט זיך העליש אָן
אונדזער בלוטיקע פאַן,
איז זי פלאַמיק אויסגעשניטן
אויף אונדזער טונקעלן, הונגעריקן לייב.
ווייסן מיר: ס'גייט באַס מיט שטאַט,
מיט מעסער און מיט מאַרד,
אַבער זאָגן וועלן מיר דאָס לעצטע וואַרט.

ס'איז ניט קענטאַקי—ס'איז אַלע שטאַטן,
ס'איז אַרבעט קעגן קאַפיטאַל—
און שרייבן וועלן מיר
דעם בלוטיקן פינאַל.

און איצט, כאַווייריס-שטאַטן,
הערט אַ גרוס אַ פרישן פון די באַרגלייט פון קענטאַקי:
ווען נעכט לייגן זיך אַזוינע קאַלטע
אויף טאַלן און אויף בערג,
און פון אַלע ווינקלען לוייערן געפאַרן,
קומען זיי, קומען זיי:

די בראַווסטע מיינער-יונגען,
 מיט לעבן אין די הענט פאַרקלאַמערט ;
 ס'יאָגן ווילד דעם באַסעס יעגער,
 טראָגן מאַרד אין אויגן,
 ס'רעווען ביקסן—שאַס נאָך שאַס,
 קומען בראַווע יונגען—אַזוי פאַשעט, אַזוי פּראַסט,
 קומען ווייסע, קומען נעגערס.
 פון רויד פאַרקאַפטשעט די קאַמער,
 צאַנקט בלאַס אַ וואַקסן ליכט,
 איז לעבן אין די הענט פאַרקלאַמערט,
 איז גלויביק און ערנסט אַיעדער געזיכט.
 ציטערט בלאַס דאָס פּלעמל,
 לויכטן אויגן מיט פייער,
 טויכן רייד טיף-טיף אין בלוט,
 ווערט געבוירן עפעס נייעס, עפעס נייעס.
 צינדט זיך אַקטאַבער אין טונקעלער שיין,
 וואַקסן די שאַטנס אין גליאַיקער קאַמער—
 וואַקסן וואונדער אויס אין נעכט אַזוינע,
 ווערט געשמידט דער „סערפּ און האַמער“.

אין אַ נאַכט אַזאַ, אין אַ נאַכט אַזאַ
 האָט זיך געטראָגן אַ בייזער שטורעם,
 האָט זיך געטראָגן אַ שוואַרצע בסורע :
 הערי סימס דערמאַרדעט !
 העי, אַמעריקע, העי, בלוטיקע אַמעריקע,
 דערלאַנג אַהער דיין שוואַרצן בוך,
 פאַרשרייבן וועלן מיר מיט פייער און מיט בלוט
 דעם פּרישן נאַמען פון יונגן העלד :
 הערי סימס !
 פון בלוטיקן מאַסאַטשוועטס אין בלוטיקן קענטאַקי
 האָט ער זיין ליכטיק לעבן געבראַכט ;
 ציטערט עפשער אַ דערשטיקטע טרער
 אין אונדזער קאַל—
 זיכער איז די האַנט,
 וואָס צאָלט.
 שרייט דיין בלוט דורך אונדז,
 ווערט הייסער נאָך די שלאַכט,

שרייט דיין בלוט דורך אונדו,
די מענטשן פון דער שאכט.
צאָרענען מיר, וואָרענען מיר :
מיר'ן צאָלן, צאָלן, צאָלן.
רייפן מיר, גרייפן מיר :
צום טאָג פון צאָלן.
גייען מיר אומפאַרצאַמטע שטראַמען.
גייען.

איז דיין טויט—צעמענט,
וואָס פעסטיקט שטאַרקער נאָך די רייען.
ס'איז ניט קענטאַקי—ס'איז אַלע שטאַטן,
ס'איז אַרבעט קעגן קאַפיטאַל—
און שרייבן וועלן מיר
דעם בלוטיקן פינאַל.

מערץ 1932

מאַרטירער

אפן קייזער פון די אומגעשטאַרבענע
בליען רויט אונדזערע טרערנבלומען.

אונדזער קאַפּ בייגט זיך, אונדזער לייב ציטערט
פאַרן גרויסן, אין טויט אַנטפלעקטן, לעבן
פון די הייליקע.

לעבנס אייערע ווי זונען האָט איר אַנגעצונדן
פאַרן ליכט פון אונדזער וועלט.

לעבנס אייערע פון די עשאפאַטן
לויכטן נאָכן טויט, לעבן פאַר דער וועלט.

די קאלע פון לעבן

דעם 9טן אפריל, 1936, איז איין שיקאגא גע-
שטארבן ניגא וואָן זאָנט שפּיז, די אַלמאַנע פּונעם
היימאַרקעט-מאַרטירער אויגוסט שפּיז. זי איז געווען
אַ טאַכטער פון מיטלשטאַנד, אַ גראַדואירטע פון
אַן אַריסטאָקראַטישן אוניווערזיטעט. זי האָט כּאַסע-ע-
געהאַט מיט אויגוסט שפּיז'ן איידער ער איז געגאַנגען
צו דער טליע, אויס פּראַטעסט קעגן אורטייל. זי
האַט אים פּריער גיט געקענט.

אין בלוט איז אויפגעגאַנגען יענער טאַג,
אין בלוט האָט אויפגעבליט אַ זון אַ נייע—
און גאַס צו גאַס און ראַג צו ראַג
האַט דורך פּייער און טויט געזאַגט :
אַ גרוס דיר, ערשטער פון די ערשטע מאַיען.

האַט פאַן געפלאַטערט אין פּרילינג און אין וויי,
און טויט האָט שטיינער מיט בלוט פאַרזייט
און גערעוועט מיט בליי דורך טאַג און נאַכט :
עס זיינען מיינע די קעפּ די אַכט.

האַט מען אַכט היימאַרקעט-העלדן געבראַכט אין
געריכט—
די אויגן ביי ריכטער : שוואַרצע, טויטע ליכט.

„זיי מוטיק, מונטער, יונגער העלד,
עס שטייט מיט דיר אַ גאַנצע וועלט!“—
עס ציטערט דאָס בריוול אין איר צאַרטער האַנט :
ליב איז דער העלד, כאַטש אומבאַקאַנט.

זיינע הענט ווייסע און מילדע, אין קייטן געשמידט,
זי קושט זיי אין בריוול און זינגט זיי אַ ליד.
שיין איז זיין קאַפּ, געקרייזלט די האַר,
איר דוכט זיך, זי קאַן אים שוין טויזנטער יאָר.
איין פאַנעם—פאַרמעט—ביי די אַלטע ריכטער,
אירע אויגן לייענען : טויט און פאַרניכטונג.

לויטער ווי קרישטאָל
צעקלינגט זיך זיין קאַל :
„אויב פאַרן עמעס איז טויט די שטראַף—
שטאַלץ בין איך מיט מיין סאַף !
לעבן זאָל דער סאַציאַליזם—
לעבן זאָלן די טויזנטער אויגוסט שפיזן !”

פון פאַרמעט-פענימער קוקט ביז דער טויט אַראָפּ
און פלעכט אַ שליף פאַר אויגוסט'ס קאַפּ.
„ניין, בראַווער אויגוסט שפיז,
דו וועסט ניט שטאַרבן—
ס'וועט פינקלען דיין לעבן אין רויטפאַניקע פאַרבן.”

עס פלאַטערט איר בריוול, עס פלאַטערט איר לייב :
„אַ, טויט, שטרעק אויס דיין האַנט, איך ווער דיין ווייב.

„ווי אַ זון לויכט דער עמעס איבער וועלט—
ווי אַ ריז שפּרייזסטו צום לעבן, מיין העלד,
ווי אַ ריז, אַ ריז —
מיין ליבער אויגוסט שפיז !

„ס'איז מיין—דיין קאַפּ.
פון טליע איך נעם דיך אָפּ—
עס לויכט יעדע רעגע מיט טויזנט זונען
און ווערט מיט אייביקייט פאַרשפּונען.

„איך בין די קאַלע פון טויט—
איך נעם דיך צו פון שטריק.
אונדזער לעבן—אַ ברענענדיקער קנויט
פאַר אַלעמענס גליק.”

עס בליט דער מאַי אין בלינדן צעל
און טויט פאַרטאַיעט ליגט ביים שוועל.
דורך בוים און דורך בלוט דער מאַי צעגרינט—
אַ פעטליע שפינט דער טויט און שפינט.
יונג ווי מאַי האַט נינאַ וואַן זאַנט
צו שפיזן אין צעל אַ צאַרטע געשפּאַנט.

שטאַלץ האָבן שלאַנקע פּיס איבער טויט געטראָטן—
פאַרנורעט אין אַ ווינקל האָט זיך שוואַרצער שאַטן.

„דו ביסט דער זון פון גרויער מי,
און איך בין דיין—אין טויט און אין בלי.

איך בין דיין קאלע—דעם לעבנס קאלע,
איך נעם דיך אַוועק ביי דער טליע.
עס ריזלען פרייע מאַרגנס דורך אונדזערע קוואַלן,
אונדזער בלוט איז פאַר נייע זונען אַ זריע.“

צאַרט זיינען ביידע ווי צווייט
און הימל און ערד—אַ ניט-געזונגען ליד.
מיליאָנען העלע מאַרגנס—צוקאַפּנס,
מאַאיקע וועלטן גייען-אויף אין בלוטיקער שקיע.
ריזלט דאָס גליק—טראַפּן-נאָך-טראַפּן,
וויגט זיך דער טויט אויף ליידיקער טליע.

יעדע רעגע—אַ קוואַל : ריזלט דאָס גליק—
זונען צעהאַנגענע איבער וועלטן פאַרגאַנגענע
אין ביידנס בליק.

פאַרשוואַונדן דער צעל, און גרין איז דער מאַי—
און לעבן האָט זיך געפאַרט מיט טויט.
טויט איז דער טויט און קומט אויפדאַסניי—
נאָר די אייביקע זון, זי בליט אונטער הויט.

שניט

ס'הענגען אראָפּ די טעג באַלאַדענע מיט פּרוכט ;
פּאַלן פּרוכט מיט פּולע זאַפּטן פּון די צווייגן ;
פּאַלן בלעטער קופּער-רויטע מיט אומעטיקן שווייגן.

ס'הענגען אַראָפּ די נעכט באַלאַדענע מיט טרויער :
ס'האַבן קאַסעס מיט טויט געבליאַסקעט אין די הענט
פּון שניטער,
ס'האַבן טויט געשפּרייט צווישן ברידער די שוואַרצע
ריטער.

האַרבסט. שניט פּון לעבן—שניט פּון טויט.
שיינקייט פּוילט. בלומען שטאַרבן.
וויין צעגאַסן. צעבראַכן דער שאַרבן.

שיינקייט הויערט איבער טויט, וואָס איז געבורט פּון
נייעם לעבן.
ברידער ! עס טרייסלט זיך די וועלט פּון אייער
גסיסע-ציטער,
און ס'פּאַלט די קלאַלע פּון מיליאָנען אויפן קאַפּ פּון
שניטער.

אַ, בלעטער פּאַלנדיקע, בלעטער ברוינע—טויט איז
אייער גריין.
נאָר בלויז אין קאַלטע בלוטן פּאַרגייט די זון און שטאַרבט.
אין אונדזער האַרצן איז ניטאָ קיין האַרבסט.

שניט. טויטע פעלדער. פּולע שייערן.
ס'לוייערן פּיייערן אויף אונדזער ברויט, אונדזער קאַרן—
גליען שיייערן מיט ברויט, גליען שיייערן מיט צאַרן.

אַמעריקאַנער
לאַנדשאַפֿט

אינדיאנער

ווילד-וואלד.
ביימער-קאָרע—פלינקע שיפלעך אויף זילבערדיקע טייכן.
ביימער-הויכן הויבן זיך צו זון,
בסולע-ערד שפראַצט מיט גרינער פרייד,
הימלען פרוילעכע שמייכלען מיט ליבשאַפט,
רויטע נאַקעטע מענטשן טאַנצן זינגענדיק.
געקומען זיינען ווייסע מיט שטיין-און-שטאַל—
האַבן ערד-בסולע אין אַ ווייסער שקלאַפּין פאַרוואַנדלט,
האַבן הימלען מיט רויך-און-סינע פאַרשוואַרצט,
ביימער פאַר טליעס און טרונעס געמאַכט,
די רויטע קינדער אויסגעקוילעט.
וואַקסט ניט די זון אין לאַנד פון ווייסע.
ס'לעבן האַרט ווי שטיין.
ווי שטאַל—די הימלען האַרט.
ערד פאַרווינעטע שפראַצט מיט—
טויטע רויטע קינדער.
לאַמיר ווערן פריי !

האַרבסט

פונעם האַרבסטיקן אַטעם
גליווערן די הייסע בלוטן פון זומער.
מיינע באַרוועסע פיס ציטערן אַפגעברענטע אויף
אַפגעפליקטע בלעטער,
וואָס ליגן ווי פעדערן פון ערשט-דערשאַכטענע אויפעס.
מיינע אויגן צינדן זיך אָן פון דער קראַנקער רויטקייט
אויף ביימער.
אומרויאיקע ווינטן פאַטשן מיין פאַנעם
מיט אומעט און גרוי.
אַ טויטלעכע רו זייעט וועלקונג אויף מיין געמיט.
מיין אומרו וויגט זיך מיט די קלאַגנדיקע ביימער.

אַמעריקע

גרויס און ברייט האָסט זיך צעקלונגען, אַמעריקע,
איבער דיין מיזרעך און מיירעוו, צאַפן און דאַרעם,
מיט דער סימפאָניע פון דייע מאַשינען, מעטאַלן
און מינעראַלן,
מיט די פאַרבן און זאַפטן פון דייע שמעקעדיקע
לאַנד-שטרעקעס,
מיט די באַוועג-וואונדער אין דער לופט, וואַסער,
אויף-ערד און אונטער-ערד.

און מיר, יונגער אויפשראַץ פון גרין-פרישן
דיכטער-פלאַנץ,
כאַטש אונדזער בלוט און שווייס ווערט נאָך
ווי דו, אַמעריקע-לאַנד, פון דייע הערשער געזויגן,
שאַלט שוין אין אונדזערע אַדערן, ווי אין דייע,
דער אויפגאַנג פון אַ באַנייט, באַפרייט געזאַנג.

ווייל מיר, געאייניקטע מיט דייע מיליאָנען קינדער,
בויען דיך, אַמעריקע,
מיט שער און זעג און האַמער און אַקער-אייזן,
מיט מוסקול און מאַרך, מיט דרייסט און דראַנג.
זיינען מיר—קינדער פון דיין בויך און בלוט,
אויף דיין שויס אויפגעגאַנגען און אין דיין
מוטער-קאַרקע
איינגעוואַרצלט,—
באַוואונדערן מיר דיך און באַזינגען דיך.
דיך : אונדזער גבורה און באַשאַף.

מוטער אַמעריקע !
מיט לידער אין גלידער,
וועלן מיר, דייע נייע דיכטער, באַזינטע און באַזונטע,
מיט פלאַמען ווי פאַנען,
מיט פעסטן טראַט,
מיט האַמערדיקן שוואונג פון געזאַנג,
מאַרשירן פאַראויס—פאַראויס !

אויף וועגן

כ'פאָר אַרום אויף ברייטע געפלאַסטערטע וועגן—
אַ, וויפיל פיס פון דוירעס פאַרגאַנגענע און היינטיקע
האַבן געגלעט אָט די גלאַנציקע וועגן.
אַ גרינער יאָם.
רויטע דעכער טונקען זיך אין גרין.
טעלעגראַפישע סלופעס—ביימער געוועזענע—הויבן זיך
אַרויף, אַרויף
ווי מאַסטן אויפן יאָם.
בערג-גרין איבער טאַלן בלוי.
אַ יאָם בלוי איבער טאַלן גרין.
אַ מאַראַנצענע זון בליט-פאַרבליט אויף גרינע שטיבעלעך,
אויף גאַלדיקע ליים-בערגלעך. — — —

אַרום מיר שפרייט זיך פעלד און פינצטער.
די פינצטער הילט-אין דעם טאַל ביזן העלן פייערל.
מיינע אויגן נעמען אַרום די ברייטע פינצטער.
ס'פייערל זינגט צו מיר פונווייטנס.
כ'גלעט דאָס פייערל, דאָס שטיבעלע.
אַרום פייערל לויכטן מסתמא וואַרימע מענטשן.
אַכן פייערל ציט זיך פעלד און ס'פינקלען שטערן.
כ'באַהעפט זיך מיטן פעלד און מיט די שטערן.
די שטערן שפילן זיך מיט די קייטן בערג :
אַ. ווי עלנט וואַלטן געווען די בערג אָן אַט-די
ליכטיקע כאַוויירים.

פריילעכע ווינטעלעך פאַרטראַגן מיר אין די נאַזלעכער
אַזוינע זיסע קילע רייכעס,
אַזש מען קען שיקער ווערן.
ס'בליט דער גרינער כאַלעם פון אַלט-יונגן וואַלד.
ס'צוויטן גאַרטן און פעלד.
רייכעס פון קאַרן, רייכעס פון טאַבאַק—
וועט זיין גענוג צום עסן און צום רויכערן.
צוויטן פון פעלד און גאַרטן—שוויסיקע גליאיקע מי,
רייכעס פון קאַרן און טאַבאַק—שווערע פויערישע טעג.
זיס און זעטיק זיינען די רייכעס פון לעבן.

געבענטשט זאלן זיין די ערד און דער פויער
וואָס לאַדן-אַן די ווינטעלעך מיט די רייכעס פון לעבן.
היינט גליט דער טאָג מיט אַ געהענעם-הייץ,
און איך שטרעק מיין האַלדז צו די קילע שאַרפן פון די
ווינטעלעך,

און איך נויג מיין אויער צו זייערע וואונדער-שיינע
מייסעלעך.

היינט איז אַ יאָנטעוו פאַר מיינע אויגן און אויערן:
היינט שעפן זיי אַן אַזויפיל וואונדער.
שיין און גרויס און ברייט און טיף איז—וועלט,
און מיט מיינע שטאַרקע הענט דריק איך זי צו צו
מיין האַרצן.

כּוואַרף מיין לייב צו די טיפן און שיינקייטן פון
וועלט. — — —

פאַר איך ווייטער. פאַר איך ווייטער.

קומען מיר פייער-פליגן אַנטקעגן: באַגריסן און
פאַרגייען.

ווי דער פייערצוויט פון יונגע יאָר, פון יונגע יאָר. — —
שטיבעלעך. שטיבעלעך. פינצטערע. פאַרכאַלעמטע.

אינעווייניק—מענטשן. כאַלוימעס. מאַן—ווייב—קינדער.
ביימער. ביימעלעך. לעבן אַ גרין לעבן.

קוקן מיר נאָך שטילע און פאַרגאַפּטע.

שפּרייטן צו מיר לאַנגע שלאַנקע הענט.

און ערגעץ—רוישט. רוישט. קוואַלן רוישן.

כּישעפּ דעם רויש, כּישעפּ דעם ריטם.

מיינע אויגן פאַלן אויף ווייסע וואַסערפאַלן.

טאַנצנדיקע וואַסערמיידלעך זינגען מיר אַ ליד.

כּיטראַג אַוועק מיט זיך דאָס ליד—דאָס ליד פון טאַנץ.

אַ ברייטער טייך נעמט אַרום די ווייס-ווייסע מיידלעך.

פאַסן ליכט טונקעלן זיך אין טייך.

מיט רייכעס פון טייך שווימען אין מיר אויף רייכעס
פון מיינ קינדהייט,

כּ'דערזע מיינ דניעסטער, דעם שיינעם טייך פון

מיינ קינדהייט. — — —

אין טונקעלן אַרום שווימען פאַרביי פייערלעך—אויטאַס.
אינדערווייטנס—טאַראַראַכקעט. אַ צוג. פייער.

רויך. פאַרביי. — — —

שוים-אויף אין מיר אַ גרויסע פרייד,
 צעגיסט זיך איבער אַלע ברעגעס ;
 צעוויג איך זי, צעזינג איך זי אויף קוילע-קוילעס —
 קומען ווינטעלעך און צעטראַגן זי צו די בערג און
 — — — צו די שטעט.
 „טראַ-טאַ-טאַ!“ — אַ מאַטאַר-שיפל גליטשט זיך
 שנעל אַוועק,

מיינע געדאַנקען שווימען-נאָך,
 יאָגן זיך מיטן שיפל ערגעץ אַהין, אין טונקעלע
 כוואַליעדיקע ווייטקייטן.

פֿייערן. פֿייערן. אַ שטאַט אין פֿייערן.
 שיקערע, יובלדיקע טאַנצן פֿייערן אין די הויכן.
 אין רייען, אין קרייזן, אין קאַדריליען. פֿייערן.
 אַ פֿייער-דזשעז. טשאַרלסטאַן. בלעק-באַטאַם.
 פֿייערלעך טאַנצן אויס אַמעריקעס טאַנץ.
 טאַנצן פֿייערן אין טייד אַריין. שווימען אויפן טייד.
 אַ ליכט-קאַרניוואַל.
 פֿייערלעך ציטערן-אויף,
 פֿייערלעך טענצלען אויפן וואַסער.
 אַ שפּיל פון שטאַט מיט טייד.
 אַ ליכטיקע שטאַט באַהעפט זיך מיט אַ שפּיגלדיקן טייד.
 מויערן. אַ פֿייער-שריפט איבער קעפּ פון מויערן.
 ווער האָט אַנגעשריבן אַט די ליכטיקע פֿייערדיקע
 אויסיעס ?

אַ, הייליקע פינגער. אַ, ליכטיקע הענט !

שטאַט. מויערן. טורעמס. קעפּ.
 דוירעס גאַנצע אויסגעגאַסן אין שטיין.
 כ׳באַהעפט זיך מיטן קאַלטן, פון-מענטש-באַוואַרעמטן,
 שטיין

כ׳נעם אַרום די ליבע קעפּ,
 כ׳גלעט מיט מיין קאַפּ אַט די ליכטיקע באַלויכטענע קעפּ :
 כ׳באַגריס זייערע פֿריידיקע שמייכלענדיקע שטראַלן —
 די שטראַלן פון גאַנצע הויפּנס לעבנס פון די שטאַט-בויער.
 איטאַליענער, נעגער — אַרבעטער : ווי אַ קרוין שיינט
 אייער מי

אויף קעפּ פון מויערן, אויף קאַפּ פון שטאַט.

קוימענס, קוימענס—האַבן אויסגעשטרעקט די העלדזער.
רויכן. רויכן. רויכיקע רייכעס. רייכעס פון לעבן.
רויכן דרייען זיך, דרייען זיך, דרייען, פארגייען.
רייכעס פון פאַבריקן, רייכעס פון ערד—
רייכעס פון לעבן.
כ'פאַלג נאָך דעם גאַנג פון די רויכן —
כ'הער זייער געזאַנג פון רויכיקע לעבנס.

גלאן! גלאן! טראַמוואַיען. אויטאָבוסן. מיט-מענטשן-
געפאַקטע.

לעבעדיקע קלאַנגען. לעבעדיקע שטראַמען.
פון ערגעץ צו ערגעץ — די אייביקע פראַצעסיע.
אויך איך בין אין שטראַם. אין באַוועגלעכן שטראַם.—

זט—אַ מאַנומענט. שפאַרט אַריין מיט העלן קאַפּ אין
הימל.

הויך און שטאַלץ: אַ ריז צווישן אַ מאַכנע קאַרליקעס.
שטערן רוען, שטערן נעכטיקן אויף זיין קאַפּ.
אונטן—טאַלן. ליכט צעוואַרפן אין די טאַלן.
ביימער קוקן אַרויף צום ריז מיט גליאיקע אויגן:
פייערלעך האַבן זיך פאַרפלאַכטן אין די ביימער-נעסטן.
לאַמטערנעס האַבן זיך צעשטעלט ווי היטערס אויף די
גאַסן.

צי וויסט איר כאַטש, לאַמטערנעס, ווער ס'האַט אייך
אַנגעפילט מיט ליכט?

נאָך—מאַנומענטן. שוויגנדיקע ריזן.
אַ, וויפיל דוירעס אומבאַקאַנטע העלדן זיינען אין זיי
פאַרשטיינערט.
און וויפיל דינאַמישע פילשפראַכיקע רייד זיינען
פאַרבאַרגן אין זייער שוויגן!
„קלינג! קלונג!“—דאָס קלינגען די גלעקלעך פון לעבן.
קלאַנגען-סימפאָניע. טענער שפרינגען אַרום מיר.
ראַדיאָ-פרייד.

לופט-כוואַליעס שפילן אויס דעם מענטשנס וואַרט.
סטענגעס ליכט. ראַדיאָ-מוזיק. פאַרבן-כוואַליעס.
גלעקער קלינגען, קאַלירן טאַנצן. אַ סימכע.

די געסט זיינען פרעמדע. ניטאָ דער באַלעבאָס.
ליכטיק! ליכטיק! טעאַטערס, קראַמען, פּאַלאַצן,
פּאַבריקן—
וועלן צו אַלעמען געהערן, אַלעמען באַגליקן.

ווידער—קוימענס. קופּאַלן. טורעם־שפיצן.
ווידער—פעלד. וואַלד. שטיבלעך.
ס'האַט וועלט פאַר מיר צעעפנט אירע הענט,
שטרעק איך מיינע אויגן, מיינע הענט—
צו נייע פעלדער, נייע ווענט.

א פּאַן

זעגן בלאַנקען,
האַמערס קלינגען
אויף דער רעשטאָוואַניע.
הענט צעשווינגען,
ציגל זינגען
ס'ליד פון האַרעוואַניע.

אויפן טורעם־קאַפּ,
שטאַל און בעטאָן,
אונטער פּלאַמיקער זון
שטייט אַן אַרבעטער—
אַ פּלאַמיקע פּאַן.

ברויט און ליד

(געווידמעט די אידישע ערד-ארבעטער
אין סאָועטן-פארבאנד)

שניט

ס'האָבן סערפן, ווי אויף שלאַכטפעלד, אויפגעזונגען ס'ליד פון שניט.
ס'האָבן רייפע זאָנגען-לעבנס געציטערט דעם לעצטן ציטער.
האָבן סנאָפעס געלייגט זייערע גאָלדיקע קעפּ צו די פיס פון שניטער.

גלאַנצן-אויף אין שאַרף פון סערפּ יענע רויטע טעג.
וואָס האָבן איינגעשניטן ס'לעבן אויף נעכטן און אויף היינט.

צעוויגט זיך אַ האַנט מיט אַן אויפגעהעלטן סערפּ און זינגט:
בלאַנק איז מיין כאַלעף געוועזן,
נאָר בלאַנקער איז מיין סערפּ —
שנייד איך מיט אַ בראַכע די טוואוע פון ערד.

צעוויגט זיך אַ גאַנצע עידע שטעטלדיקע אידן און זינגט:
האַזירים בעדימאַ בערינאַ איקצוירו,
בערינאַ איקצוירו.
לאַמיר זינגען, לאַמיר זינגען
ס'ליד פון שניט
אויף אונזער ערד,
אויף סאַוועטישער ערד.

נאך שניט

ציען פולע וואַגנס קאַרן-מיט-זון צום שייער,
ווייסע טויבן קלייבן קאַרן אויף די העלע וועגן,
פריילעכער טאַג — אַ קאַמסאַמאַליעץ — לויפט פון פעלד
צום שייער און צוריק,
רייפע ווייצענע ליידער ווייען מיט אַטעם פון ערד.
פירן ברוינע פערד די שווערע וועגענער מיט לייכטע טריט, —
פירן דעם זומער אַ געבונדענעם צום קאַלעקטיוו אין שייער.

אויסגעלאָדן די פולע סנאָפעס זאָנגען — העלע געזאָנגען,
אַנגעלאָדן די שייערס פול מיט קאַרן-פרייד.
איז יעדער סטויג פול ווי אַן אויג.

אויף די ווייס-געגרייטע טישן שיינען ברויטן, —
אויף קאַלזוירט איז אויפגעגאַנגען דער יאַנטעף פון ברויט.
אינעם שאַטן פון נאַכט רוען אויגן מידע —
אויף צווייגן הענגען טענער פון ווייצענע ליידער.

אויף ערד

זיי וואַקסן ווי די בוימער
אין דער הויך,
אין דער טיף,
אין דער ברייט.
זיי וואַקסן צו די הימלען,
זיי וואַקסן פון דער ערד.

זיי זיינען פאַרוואַרצלט מיטן נאַפל פון ערד —
זויגן וואַרצלען מילך און האַניק פון דער ערד.
ערד אַטעמט געזונטקייט,
ערד באַשאַפט גאַנצקייט.

זיי וואַקסן הויכע, שלאַנקע, ווי די בוימער,
באַרעפט מיט ערד — דוירעס — אוראַלטער, —
זיי וואַקסן מיט רייפן באַוואוסטזיין אין גרינעם
צווייגיקן געוועב.

ס'ציטערן ניט זייערע קלוגע קעפּ פאַר געוויטער,
ס'פליסט אין זייערע אַדערן אַן עפישע רו —
די פרוכטבאַרע רו פון אַלטע באַלמישפאַכעדיקע בוימער;
ס'שיינט אין זייער בלוט די כאַכמע פון גרויסער
אייביקער ערד.

אונזער ערד

פון די ברייטע פרייע סטעפעס,
וואו ווינטן לוסטיקע צעזינגען אונזער ליב,
איבער ברייטע יאמען שיקן מיר זאמען
צו פאַרזייען ברודערשאפט אין ווייטע לענדער.

טראַגן ווינטן אונזער וואַרט: פרידן אויף ערד.
(אַ, אונזער ערד! אונזער פרייהייט!).
נאַר אויב סיינע וועט הויבן זיין האַנט אויף אונזער ערד,
וועלן פויערן ווערן קריגסלייט,
קאַסעס וועלן ווערן שווערדן, —
און פאַרגליווערט אינדערלופטן וועט הענגען סיינע'ס האַנט.

זומער

זומער'ס ליידנשאפט האט אַרומגענומען די ערד,
קאַרטשעט זיך ערד'ס גוף אַ צעוואַרעמטער,
איז ערד'ס בויד אַנגעגאַסן מיט שפּראַַצן, מיט פּרוכט.

האַט זיך ס'פאַנעם פון ערד צעבליט גרין,
האַבן זיך הימלען צעבליט בלוי,
האַט זיך פּרישער פלייס צעבליט רויט אין פּויערשע הענט.

שמעקן טעג — מיט זון און שווייס און מי,
שמעקן נעכט — מיט לעוואַנע און וויין און רו,
און אין בויד פון ערד אַ ניי לעבן בליט.
וואַרטן פּויערן, וואַרטן שפּייכלעך אויפן יאַנטעו פון געבורט.

קוואַל

פון די בערג שלאַגט אַ פּרישער, פּרישער קוואַל.
יעדן פּרימאַרגן וואַשט ער אַראָפּ נאַכט-כאַלוימעס,
יעדן פאַרנאַכט וואַשט ער אַראָפּ ערד-שטויב.
גיסט דער קוואַל מיט הימל-לויטערקייט אויף לייב,
טרינקט זיך לייב אַן מיט קילן סאַד פון בערג,
מיט פּרישע וואַלד-רייכעס,
מיט ווילדע סטעפּ-לידער.
ווערט דער קוואַל אַ בעכערל
פון אייגענע ברוינע הויפנס —
פולע הויפנס זון.
קילן זיך צוויי זונען אין פּרישע עמער וואַסער,
טראַגן זיי צוויי יונגע אַקסלען
אויף קאַראַמיסלע אַהיים.

קליידונג

ס'פעלד אויסגעפּוצט אין גרינע זאַנגען,
די לאַנקע — אין ווייסער שאַפּענער וואַל,
ס'וועלדל — אין בלויע וואַלקנס פון קלאַרקייט.
און איבער זיי גייסט דו אַרום
אין אַ קרוין פון זון אויפן קאַפּ
און אין מאַלכעס-הויזן פון פּלאַקס.

רעגן

די זאנגען-ליפלעך זענען טרוקן פון דאָרשט,
און די ערד איז צע-לייגט אַ פאַרשמאַכטע,
ווי אַ שוואַנגערדיקע יונגע מאַמע.
דיינע אויגן — ווי טפילעס — גליען צו די וואַלקנס.
דיינע דענט — ווי וואַנדערער אין מידבאַר —
שטרעקן זיך צום ערשטן טראָפן.
שוין — ס'טראַפנט. בראַכע טראָפנט.

ס'ליד פון זריע-צייט

מיר זייען, מיר זייען, מיר זייען:
אונזער ברויט. אונזער זון. אונזער זומער.
מיר זייען-פאַרזייען דעם היינט: ס'ברויט פון לעבן.
מיר באַהעפטן זיך מיט ערד.

מי — אונזער מי, זאַמען — אונזערע זאַמען, באַפּרוכפערט
די ערד!

מי — אונזער מי, אויפגעריכט וועסטו ווערן: אויפשיינען
דורך גרינע כוואַליעדיקע ברויטן אויף פעלד,
דורך געזעטיקטע אַרבעטער-ברידער אין שטאָט און דאָרף.

מיר זייען, מיר זייען, מיר זייען:
אונזער וויין, אונזער לעוואָנע. אונזער ווינטער.
מיר זייען-פאַרזייען דעם מאַרגן: וויין פון לעבן.
מיר באַהעפטן זיך מיט זון.

17

אין די ביינער פאַרגייט די זון פונעם טאָג.
אַ פאַרנאַכטיקע רו הילט איין אַלע גלידער.
שטום איז דער קלאַנג פון אַקער און רידל.
אַ הייליקע רו איז צעגאַסן אויף פעלד און מענטש.
דו גלעטסט די ווייסע רו אויף דער הויט פון דיין אַקס,
און איר גייט ביידע אַהיים שעפן די רו פון נאַכט.

סערפ און האַמער

- איבער דיינע הימלען גייט-אויף אַ יונגער סערפ —
אַ יונגע לעוואָנע, ווי אַ קאַלע-מיידל, ליכטיקט אַראָפּ,
און איבער דיין ערד זעטיקט זיך דיין בלאַנקער סערפ
מיט פרישע זאַפטן פון דיין מי.
האַסט אויפגעקלייבן די זאַנגען פון דיין זאַטקייט
און אויסגעפלאַכטן אַ יונגן דופטיקן סערפ
צו באַצירן ס'שענסטע ווינקל פון דיין שטוב.
אַפּטמאַל, ווען סערפ זעקלינגט זיך אין געזאַנג פון שניט,
בענקט זיך אויך נאָכן באַס פונעם שווערערן שטאַטישן ברודער —
דעם האַמער.

שטאַטישער ברודער

ברודער טייערער, נאָ דיר קאַרטאַפּליעס און מאַראַנצן,
און עס אונזער ערד, אונזער זון:
דאָרט איז פאַראַן אויך דיין אייגענע מי.

דיינע טעג — אייזן, שטאַל, ווערקשטאַט,
מיינע טעג — ערד, פי, ברויט, —
אונזער גוירל אָבער — איינער.

וועבן מיר צוזאַמען אונזער ליכט און לעבן,
שפינען מיר צוזאַמען אונזער ביידנ'ס גוירל.
שאַרפן דיינע הענט מיין אַקעראייזן,
זעקלינגט זיך אין מיין קאַסע אַ גרוס פון דיר.

ברודער שטאַטישער, מיינע היימען וואַקסן פון דיין בויען,
און די שפייכלער פון מיין סערפ זענען גרייט פאַר דיר.
ברודער שטאַטישער, מיינע הענט וואַרעמען זיך אין דיינע.

פרייד

- דיינע ברוינע הענט האָבן אויסגעשפּרייט אַ פרייד, —
ברויטן גאַלדיקע אויף דיין ערד,
טרויבן — לידער פול־בלוטיקע — אין דיין גאַרטן,
וויסע שאַף, וואַס זעגלעקלען זייער זאַטקייט — אויף דיין לאַנקע,
ווייסן לייווונט — לויטערע פאַשטעס — אויף דיין לייב.
פרייען זיך דיינע טעג מיט דער געזונטער פרייד
פון דיינע הענט.

וויין

אונטערן ווייסן שוים קאכט דיין זיסער יונגער וויין,
דער וויין פון דיין זוניק-מיאיק לעבן ;
ביים בויםיקן טיש אין זונפארגיי טרינקען אלע וויין.
פאזשעטע רואיקע רייד,
שטילער נאענטער אונטשיין,
זוניק בלוט פון טרויבן.
אלע טרינקען וויין און פול זענען די בעכערס :
הימל, ערד, שטילקייט.
ס'פליסן די געלייטערטע רייד פון רו,
ווי דער וויין פון שטילער טונקלער נאכט.

לענין אין קאמיוגישן קלוב

פון די הימלען זינגען שטערן לידער ליכטיקע ;
אלע פענצטער ברייט און אפן צו דער וועלט ;
פאלן לידער ליכטיקע אויף קעפ קאמיוגישע,
שיינען שטערן-לידער אין קאמיוגישן געזאנג.
בליאיק איז ס'געזאנג פון די ברוינע ערדישע יונגען :
זאפטן-רויש פון פרישע גארטן-בויםער,
קלונג פון פריידיקע בלענדיקע קאסעס.
גלאק פון מארגן-אויפשטיי און זון-פארגאנג.
בליאיק איז דאס ברוינע ערדישע געזאנג.
איבער די קעפ זינגט-מיט כאווער לענינ'ס שיינ :
לענינ'ס קאפ מיט בלומען-קרענץ באצירט,
זיינע טיפע אויגן קוקן קלאר אין ווייטסטע ווייטן,
אויף זיינע בלאסע באקן בליט דער צווייט פון מי,
אין זיינע שטערן-קנייטשן — דוירעסדיקע כאכמע.
אינדרויסן דערציילן וועלדער סאוועטישע
לענין-געשיכטע,
און עס זינגען לענין
ברונים-ראד פארבענקטער
און סטעפעס אויפגעריכטע.
פון די הימלען זינגען שטערן לידער ליכטיקע —
קומען קאמיוגן שעפן כאכמע פון לענינ'ס קוואלן.

שטאם

טאַטע

טאַטע מיינער — בלויז אַ סימבאָל.
וען מײן שטערן איז אויפגעגאנגען —
האַט זיך דיין שטערן פאַרלאָזן.
אויף אַלע ווענט געזוכט דיין בילד,
אויף אַלע ביכער־טאוועלען — דיין האַנטשריפט,
אין מײנע אויגן און בלוט געזוכט — דיך.
זאָב איך הענט און פיס געבלוטיקט און געקומען —
נו דיין מאַציווע.
ליכטיק־אומעטיק האָבן וואַרעמע אויסעס
„אברהם“,
עוויינט אויף אַ שטיין.

ראָזן און דערנער האָבן געשפּראַצט פון טויטע לעבנס,
געשטראַל־ט און געאָוולט.
אַרום — מאַציוועס. לעבנס. כאַלוימעס. אייביקייט.
צווישן קוואַרעם, מייסים און קליינע פאַרשניטענע קינדער
האַסטו אומרואיך גערוט און געצאַאַרט.
געצאַאַרט אויף אייגענעם לעבן און — אויף קינדער.
מיט טרערן האָב איך געוואָשן דעם נאַמען —
אברהם —
און געפאַלן אין גאַנמאַכט פאַר מײן שטאַם,
זאַר מײן סאַף.

טאַטע!
דיין פאַנעם
האַב איך קיינמאַל ניט געזען.
איך זע אָבער דיין צאַאַר אין
מײנע אויגן,
איך פיל דיינע ווייטיקן אין
מײן בלוט.
אַ טאַטע —
וען וועלן אויגן מײנע אויפשטראַלן
זאַרן ליכט פון דיין פאַנעם?

מאַמע

מיינע הענט געשטרעקט,
שטיקייט געגראַבלט מיט געוויין —
ביזט אין שטוב ניט געווען.

כ'שטרעקט מיינע הענט צו דיר.
כ'וויין אַרויף צו דיר —
איז עמעס, ביזט אויף דער וועלט נישטאָ?

אַן אָפגעריסן בלעטל פון דיין צווייג,
וויין איך אויף געשטאַרבענעם צווייג.
צווייג

האַט געבליט און געגרינט —
ווי איך,
צווייג

האַט בלעטלעך געכאַלעמט,
צווייג

האַט כאַלוימעס געלעבט, —
צווייג

איז אָפגעבראַכן פון בוים,
בלעטלעך — יעסוימים
אויף ערד צעשפרייט.

ערגעץ אויף דער וועלט
צווישן דאַרן און בוים —
אַ שטיין.

אונטער שטיין —
אַ האַרץ.

מיין מאַמע'ס האַרץ.

אַרום — טויט'ס פאַלאַץ.

אין געפענגעניש ביי טויט —
מיין מאַמע.

יעדע נאַכט

גייט־אויף דורך שטיין

אַ ווייסער, שטידער געבעט :

פאַר קינדער פאַריאַסעמטע,

און אַ שטומע קלאַג :

פאַר טעג ניט־אויסגעלעבטע.

ליריִן

אינצווייטן

פון דיינע רייד שמעקט מיט צווייט, מיט וואָלד.
דיינע קרעלן —
שטראַמען ליכט
פאַלן אַראָפּ אויף מיין פּאַנעם.
כ'זינג מיין געזאַנג צו דיינע הענט,
כ'קוש די לעוואָנע אויף דיין געזיכט.
אויף דיינע ברעמען רוט מיין האַרץ.
אין מיין האַרצן גייט-אויף נאַכט.

דו

אין מיין האַרצן האָסט זיך צעבלײט ווייס און גרויס.
דאָט פון מיין ליבע זיך צעצוויטעט ס'ביימל פאַר דיין הויז.
אין מיין האַרצן האָט זיך אַ ביימל צעצוויטעט מיט זאַפט און רויז.

האַט אינעם ביימל פאַר דיין הויז מיין ליבע געבלײט,
און אינעם ביימל פון מיין האַרצן אַ זומערדיקער צווייט.

זונטיק

מיר ביידע אין כאַלעם פאַרוויגט.
מיר ביידע ווי די וועסנעס אויפגעגאַנגענע.
אין דיינע גלידער אַ יאַנטעוו-רו.
פון דיינע בליקן אויסגעכאַלעמטע זיבן טעג
שטראַלן אויף מיר.
מיין האַרץ מיט העלער פרייד איבערפילט —
ביים שייך פון דיינע אויגן און זונטיק-זון —
זינגט אַ ליד צו זונטיק און צו דיר.

וועלף און טויבן

אין מיינע אויגן — וועלף :
הונגעריק און ווידד.
וועלף וואָיען, שפּרינגען . . .

אין מיינע אויגן — טויבן :
ווייב־שטיף, מילד.
טויבן וואָרקען, זינגען . . .

הענט

מיר דהאַבן זיך ניט געקענט :
אונזערע הענט האָבן זיך דערקענט.
אונזערע הענט האָבן זיך געקושט אזוי באַנג
גלייך ווי מיר וואָלטן זיך געקענט שוין לאַנג.
בלוטן אונזערע האָבן זיך פּריידיק צוזאַמענגעציטערט :
אַן עכאָ פון דוירעס האָט אין זיי געפליטערט.

אין פאַרק

פּריינגדיקע קינדערלעך.
גרינע ביימעלעך.
הייסע בענקשאַפטן.
בלויע באַלונען.
מיינע בליקן, ווי מיינע קודלעס דהאַר, פּלאַטערן אַרום,
יאָגן זיך נאָך מייגע בענקשאַפטן, וואָס וועבן זיך
אין דער לופט, ווי שפינוועב.
מיינע בענקשאַפטן פּלאַטערן אין דער לופט,
ווי בלויע באַלונען.

צום טיש

האַניק און מילך איז דיין ברויט.
מיט ווייסן טישטעך באַדעקסטו דעם טיש.
מיט ליבשאַפט באַשטראַלסטו דאָס צימער.
כ'זעץ מיך צום טיש און בענטש
דיינע ווייסע דענט.

ס'ביימעלע פאַר דיין הויז

ס'ביימעלע פאַר דיין הויז האָט זיך צעבליט, און אין דיין האַרצן שמעקט שוין ווייסער צוויט. כ'האָב ליב ביימעלע-בלי און האַרצן-צוויט. ס'ביימעלע איז פון פּרילינג באַטרונקען, ווי איך פון דיינע זונען. אויף ביימל האָט זיך צוויט צעבליט; אין מיין האַרץ — מיין פּרילינג צו דיר. ווייסער צוויט אויף ביימל וועט וויאַנען, מיין פּרילינג וועט גרינען ווי אַ ליד. ס'ביימעלע פאַר דיין הויז האָט זיך צעבליט.

הענט מיינע

הענט מיינע — צווייגן פון מיין גוף, צווייגן פון מיין נעשאַמע. הענט מיינע — באַכערשע, געוואַרעדדיקע, זעענדיקע, הערנדיקע, פילנדיקע.

כ'הער דאָס בונטאַרישע אויסגעשריי פון די בלאַס-בלוטיקע, פון אַר-בעט-פאַרטעמפטע הענט פון מיינע שוועסטער; כ'פיל דעם גליי-דורשטיקן רוף פון זייערע פינגער און כ'פיל זייער יאַנטעוו אין זונטיקטעג פון רו און פאַרגעסן.

הענט מיינע — נעשאַמע צווייגלעך — צעטרייסלעך זיך אין ווינט פונעם יונגפרויאישן בלוט-צאַפּל פון הענטלעך דאַרע, אויסגע-בענקטע, פון אַרבעט — טויזנטאַדערדיקע, אויסגעצויגענע סטרו-געס. דריקן הענט — הענטלעך אין שפּראַכלאַזן ציטער, און שאַקירט ווערן הענט מיינע פונעם דרוק פון הענט — טויב-שומע, פעטע, אומוויסנדיקע, הענטשקע-קאַלטע.

האַנט-באַריר — שטראַמען כוואַליעס פון דעם וואָס האָט נאָך קיין נאַמען ניט איבער אַלע ווינקעלעך פון מיין איך.

האַנט-דרוק — נעשאַמע-צונויפגוס. וויפיל פרייד, וויפיל גליק זיינען איינגעזאַמלט אין זיקאַרן פון מיינע פינגער — די צווייגלעך פון מיינע הענט, וויפיל ציטערדיקע פרייד, מיינע און פרעמדע, מיין — געוואַרענע, וויפיל טרויער און ווי פון הענט אויסגע-האַרעוועטע, ליבנדע, אויסגעשטרעקטע — נאָך אַ האַנט.

הענט מיינע — עקספרעסיע פון מיינע באַגערן, מיין שפּראַך מיט פרעמדשפּראַכיקע. פינגער מיינע — קלאַנגען פון מיין ווערטער-לאַזער שפּראַך. לייג איך צו די נע הענט צו מיינע ליפן, קוש איך דיינע הענט — מיט מיינע.

דו — וויינגארטנדיקע

1.

זינגט יעדער גליד דיינער אין קליידל־בויג,
כאפט-אויף מיין יעדער בלוט־טראָפּן דאָס געזאַנג —
ווערט קלאַנג פון בלוט און גליד איין שירע.

ציען זיך אויף דיר אַלע רייץ־פאַלדן צו איין קישעף,
ווי די ווילדע וואַסער־לעך צו איין געווירבל —
ציען זיך אַלע מיינע בלוט־אַדער־לעך צו דיין קישעף.

2.

דו — אַ צייטיקע, אין פרוכטן,
דו — אַ צאַרטע, אין בליטן,
לעבן מיינס — גרין־אַרויסגעשפּראַצטע טרויבעלעך.
האַב איך זיי דיר געבראַכט אַ מאַטאַנע.

לעבן מיינס — שווימיק־שטאַרקער וויין,
ברענג איך עס דיר אַ מאַטאַנע.

3.

מיין נעשאַמע — ליד פון מיין ליבע,
מיין ליבע — רויון פון מיין בלוט,
מיין בלוט — פייער פון מיין יוגנט,
מיין יוגנט — קרוין פון מיין ליד,
מיין ליד — די י י ין שיינקייט. דיינס.
מיין ליד — דיר אַ מאַטאַנע.

זונען

כ'ווייס : טיף אין מיין האַרצן זיינען זונען באַגראַנן.
זונען זענען מיט נעפֿל פאַרהילט.
כ'וועל רייסן נעפֿל ביז כ'וועל אים צערייסן
און זונען קלאַרע פון נעפֿל באַפרייען.

אויגן מיינע

צייטנווייז ברענען מיינע אויגן
מיט אַ פרעמדן פייער.
טאַיווע ברענט אין זיי.
מענטשן קוקן, שטוינען ...

אַ טרויער־נעפֿל :
צאָאר פון איך — מענטש — וועלט וויינט אין זיי.
אַפט זינגען אויגן מיינע אַ שיקערדיק ליד :
וויין פון ווילדע לוסטן שפילט אין זיי.

היינט לייכטן מיינע אויגן
ווי אַ יאַרצייט־ליכט
נאָך אַ יונג־פאַרשטאַרבענער נעשאַמע.

מיט די בערג

רייד און ריטשקעלעך, לייבער און בויער —
שפילעווודיק, בויגיק,
רייד און ריטשקעלעך — טוקן זיך, צוקן זיך,
לייבער און בויער — גליען אין לייבער און בויער אויפצובליען.
ערד — גרין, הימל — בלוי, מיידל־אויגן — שוואַרץ,
גאַרבן פאַרבן מאַלן וועלט.
בערג — ריזן, שטיבלעך אין די שויסן.
שאַף און פאַסטוכער ווי קליינע קינדער
האַלטן אָפן מויל און אויגן אויף וועלט'ס וואונדער.
בערג אוראַטע, שטומע־קאַטע, שטאַרץ און סוידעסדיק,
אין די ביינער — שטיינער.
וואַקסט גראַז פון שטיין אַרויס.
שטיינער בליען אויך.
שטיינער גיסן־פליסן יונגבלוט און בליאונג,
צעציטערן־צעשפליטערן געדאַנקען־געזאַנגען.
ווערן שטיין און גראַז און באַרג און טייך :
א י י נ ס .

דאָס ליד פון ראַשיליאַ מאַיאָנאַ

1.

פרייַנג איז אין מיר.
פייגעלעך טשיריקן פון מיינע צווייגלעך.
לעבן מיינס אין מיינע אָדערן
טאַנצט מיט שטראָמען פרייד
איבער כוואַליעס זון.
מיינע בלימעלעך וואַכן-אויף, בליען-אויף —
זאָגן שירע.

זומער איז אין מיר.
בלימעלעך — צעעפנט. צעצוויטעט.
בלימעלעך וואַרטן אויף הענט און ברוסט.
הענט וועלן נעמען.
ברוסט וועט צוטויליען.

2.

פון זון און ווינט,
פון בערג און טייכן
מיין גופ'ס פאַרפיום.
מיט פרייד פון וואַלד-גראַזן,
מיט גלי פון זומער
שיינט מיין בעט.

3.

איך זע אים מיט מיינע געדאַנקען.
איך קוש אים מיט מיינע יאָרן אין מיר.
איך רוף זיין אומבאַקאַנטן נאַמען.
די וועגן און וועלדער,
די ווינטן און וואַלקנס
זינגען זיין נאַמען.
אָן ווערטער — מיין ליד.
פול פרייד — זיינע טריט.

4.

אין מיינע הימלען שטערן כ'וועל אַנצוינדן.
אין מיין צימער — דעם לאַמפּ.
אין מיינע אויגן — מיין בענקשאַפט-פלאַם.

ליכטיק וועט זיין זיין אַנקום —
מיין אויפקום.

מיט מיין זיידן קלייד כ'וועל אַפּווישן
שטויב פון זיינע פיס,
מיט מיינע ווייסע ליליען-הענט —
שטויב פון זיינע אַרבעט־טעג.

.5

אַסיען וועט קומען.
מיין ליד וועט פאַרגיין.
מיינע בלעטער וועלן פאַלן.
מיינע בריסטן — רויזן — וויאַנען.
מיין פרייד וועט שטאַרבן.
מיין לעבן — זיך פאַרלעשן.
מיין ליבע־בעט — מיין טויט־נבעטל זיין.
זון וועט לויכטן. בערג וועלן שווייגן.

כ'האַב אַמאַל באַזונגען מיינע הענט

כ'האַב אַמאַל באַזונגען מיינע הענט,
אַמאַל גייט־אויף אויף אויגן מיינע
מיינע זינדיקע זינגענדיקע הענט,
וואָס שפילן־אויס ווי פידלען מיינע גלוסטונגען
איבער רונדע מיידלשע גלידער.

כ'האַב אַמאַל באַזונגען מיינע הענט,
וואָס צעפלאַטערן זיך ווי די צאַרטסטע סטרונגעס
פונעם איידלסטן אַגרייר פון עמיצנים נעשאַמע,
און וואָס דורשטן נאָך בלומיק־האַרציקע פריינטשאַפטן.
ווי די ציטערדיקע גרעזלעך נאַכן באַריר פון ווינטל.

איצט, אַ איצט, ווער וועט באַזינגען
דעם שטיין אומעט פון הונגעריקע הענט,
וואָס האָבן אויסגעשפילט אַזויפיל צאַרטער־רויע הונגער־לידער
אויף לייב פון ווייב און מיידל,
און וואָס שרייען ניט־געזעטיקטע אויף גאַסנראַגן,
וואָס זיינען אַזוי פול און זאַט מיט ווייב און מיידל.

נאך א פאגראם

וועגן וויסטע האבן געשווארצט און געקרעכצט פון קראען.
קראען האבן טויטן מאַלצייט געפראוועט.
שטאַט — אַ טויטע, מיט אויגן פאַרלאַשענע, אין שרעק
פאַרגליווערטע.

ווער וועט נאך דער טויטער שטאַט קריע רייסן,
זי צו קווארע ברענגען ?

דאָס הויז איז ליידיק,
שוואַרצע אויגן־לעכער טרויערן.
שטומען ווענט באַלידיקטע.
פאַרסטאַרטשעט אויף דער וואַנט דער זייגער.
פון די אַלטע טויטע לייט אויף די ווענט קאַפען טרערן אַראָפּ.
שרייט מיין ווייטיק אויס : ראַכעלע ! מיין ראַכעלע !
פאַדן טרערן פון מיין קאַל אויפן האַרטן דיל.
שרייט־אויס שטוב אַ געשענדעטע : ראַכעלע ! מיין ראַכעלע !
לויף איך אַראָפּ אין קעלער. אַ שוואַרצער פייער פלאַטערט.
ביכער ברענען.
זוכט מיין פאַרלירנקייט אין קעלער־פוסטקייט : ראַכעלע ! מיין ראַכעלע !
ענטפערט אַ קאַל צוריק מיט געיאַמער : ראַכעלע !
בלאָנדזשעט אַ געוויין אין טויטער ליידיקייט פון נאַכט :
ראַכעלע ! מיין ראַכעלע !

צו אן אומבאקאנטער

מיט פינקלדיקן טרויער פון בענקשאפט
האָב איך געטרונקען דיינע אויגן מיט מיינע.
דיינע אויגן האָבן געמאַנט און געזונגען.
דיינע אויגן האָבן אין מיר מיין צאָאר, ווי גלאַקן, צעקלונגען.

קינדער-יאָר

ווי אַ גאַלדענער סנאַפּ איז געפאלן אַ מידער מיין קאַפּ.
און די גאַסן קלינגען מיט אַ שפּידעוודיקן קינדער-כאַר.
אויף מיינע לאַקן האָט זיך די זון געשפּילט און פאַרגאַן.
און די גאַסן שפּילן-אויף מיינע זוניקע קינדער-יאָר.

מיין קאַפּ האָט אויפגעלויכטן צום געזאַנג אויף די גאַסן.
קינדערישע פריידן האָבן איינגעשטילט די גאַסן,
מיין קאַפּ האָט אויפגעלויכטן צום געזאַנג אויף די גאַסן.
מיינע קינדער-יאָר זיינען אַוועק טאַנצן אויף די גאַסן,
מיין קאַפּ דהאַט געשטראַלט, ווי די קינדער אויף די גאַסן.

אינהאלט :

61	טשארלסטאָן		אין קאמף
	זי בלאנקע האַק		לידער מייע
62	דער נעגער לאַכט	5	דורך מיר
	מאַרטירער		צום שוואַרצן שניט
65	אויגוסט 22, 1927	6	פאַראַן אַ ליד
66	קענטאַקי	7	דער הונגער־טויט
72	מאַרטירער	8	זעקסטער מערץ 1930
73	די קאַלע פון לעבן	11	האַלצהעקער
76	שניט	12	אַרבעטלאָז
	אַמעריקאַנער לאַנדשאַפּט	13	הונגעריק
	אינדיאַנער	14	לעגין
79	האַרבסט	16	מאַריס ווינטשעווסקי
80	אַמעריקע	18	כאַווער טאַנדערוואַיס
81	אויף וועגן	19	מאַאיקע פּאַנען
85	אַ פּאַן	22	דער לעגין־מאַנומענט
	ברויט און ליד	23	סאַנדינג—אין זיינע ערלעכע יאָר
	שניט		גאַסטאַניע
89	נאָך שניט	24	ערשטער מאַי
	אויף ערד	25	העלדן
90	אונזער ערד	26	סטרייק פון קוילגורעבער
	זומער	27	אין שייַן פון סרייפּע
	קוואַל	28	עס רייפט אַ ליד אין שוויגן
91	קליידונג	29	עס ווערט אַ וואָרט
	רעגן		ציריאָרק
	ס'ליד פון זריע־צייט	33	נייריאָרק
92	רו	34	זון דער אַרבעט
	סערפּ און האַמער		שאַפּ־מיידלעך
	שטאַטישער ברודער	35	אין סאַבוויי
93	פרייד		וויגליד
	וויין	36	סאָף־טאַג
94	לעגין אין קאַמיוגישן קלוב	37	סאַבוויי
	שטאַם	38	אַ פּרילינג אַזאַ
97	טאַטע	40	מאַטראַסן
98	מאַמע		נאַמענלאָזער, רולאַזער ברודער
	ליריק	42	מייער
	אינצווייען	43	הימלאַקאַצערס
	דו	44	קעץ
101	זונטיק	45	וועש
	וועלף און טויבן	46	צווישן שטאַטישע מויערן
	הענט	47	גרויסשטאַט
	אין פאַרק	48	געפאַלן אַ מענטש ביי דער אַרבעט
102	צום טיש	49	און אַז ס'קומט די נאַכט
	ס'ביימעלע פאַר דיין הויז	50	מייע זונטיקס און מאַנטיקס
103	הענט מייע		נענערס
	דו—וויינגאַרטנדיקע	55	דער דזשעניטאַר ביל
104	זונען	56	מיין ברודער
	אויגן מייע	56	אַ רעדנער
105	מיט די בערג		האַרלעם
106	דאָס ליד פון ראַשיליאַ מאַיאַנאַ	57	ליכט
	כ'האַב אַמאַל באַזונגען מייע	58	בייאַכט
107	הענט		אַנזאַג
108	נאָך אַ פּאַגראַם	59	מיין געלינטשטער ברודער
	צו אַן אומבאַקאַנטער		ניי־געזאַנג
109	קינדערייאָר	60	אַ מאַרש

שארבלאט געצויכנט פון מאָריס פאַם